

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ 2021

Φορέας Διαχείρισης
ΔΕΛΤΑ ΝΕΣΤΟΥ-
ΒΙΣΤΩΝΙΔΑΣ-ΙΣΜΑΡΙΔΑΣ & ΘΑΣΟΥ
Delta Nestos, Lakes Vistonida-Ismarida
& Thassos Island Management Body

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ Φ.Δ. ΔΕΛΤΑ ΝΕΣΤΟΥ-ΒΙΣΤΩΝΙΔΑΣ-ΙΣΜΑΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΘΑΣΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος.....	2
2. Οργανωτική δομή του Φορέα Διαχείρισης.....	4
3. Περιοχή Αρμοδιότητας.....	6
4. Προστατευόμενο Αντικείμενο	8
5. Αρμοδιότητες του Φορέα Διαχείρισης.....	10
6. Εφαρμοσμένη Διαχείριση	11
6.1. Προγράμματα Επιστημονικής Παρακολούθησης.....	11
6.1.1. Πρόγραμμα Παρακολούθησης Μικτών Αποικιών Ερωδιών.....	11
6.1.2. Πρόγραμμα Παρακολούθησης των Αποικιών Κιρκινεζιών	13
6.1.3. Πρόγραμμα Παρακολούθησης Λευκού Πελαργού	14
6.1.4. Πρόγραμμα Παρακολούθησης Όρνεων.	19
6.1.5. Τηλεμετρικοί Σταθμοί	20
6.2. Πρόγραμμα Επόπτευσης –Φύλαξης.....	21
6.2.1. Περίθαλψη - Απελευθερώσεις	23
6.3. Πρόγραμμα ενημέρωσης ευαισθητοποίησης.....	28
6.4 Συμμετοχή του Φορέα σε εκδηλώσεις –Ημερίδες-Συναντήσεις Εργασίας- Σεμινάρια Συνέδρια	33
6.5. Αποστολή Δελτίων Τύπου και Συνεντεύξεις	37
6.6. Εθελοντισμός	39
6.7. Γνωμοδοτήσεις.....	40
6.8. Άδειες επιστημονικής έρευνας – Παροχή στοιχείων.....	42
6.9. Εκπόνηση Εθνικών –Ευρωπαϊκών-Διεθνών Προγραμμάτων.	43
6.10. Σήμανση Ποιότητας και συνεργασίας.....	46
7.1. Καταγραφή Προβλημάτων.....	47
• Υποβάθμιση της λίμνης Ισμαρίδας	47
• Διαχείριση λίμνης Βιστωνίδας.....	47
• Ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών αποβλήτων.....	47
• Πυρκαγιές	47
• Αμμοληψίες.....	48
• Υφαλμύρωση υπόγειου παράκτιου υδροφορέα.....	48
• Πιέσεις λόγω αύξησης αιτημάτων χωροθέτησης έργων και δραστηριοτήτων.	48

7.2	Λοιπά θέματα αναφορικά με τη λειτουργία του Φ.Δ.....	48
7.2.1.	Ένταξη νέων περιοχών στην αρμοδιότητα του Φ.Δ., έλλειψη αντίστοιχης χρηματοδότησης και υποδομών.....	48
7.2.2.	Θέματα ιδιοκτησιακού καθεστώτος των Κέντρων Πληροφόρησης που αποκλείουν τον Φ.Δ. από ένταξη σε χρηματοδοτικά προγράμματα.....	49
7.2.3.	Η επίλυση των θεμάτων προσωπικού που στελεχώνει τον Φορέα Διαχείρισης.....	49
7.2.4.	Η μη έκδοση έως και σήμερα του Π.Δ. που να καλύπτει και τις νέες περιοχές που εντάχθηκαν στην αρμοδιότητα του Φ.Δ.....	50
7.2.5.	Χρηματοδότηση του Φ.Δ. έναντι δικαστικής απόφασης του 2012	50
7.2.6	Η μεγάλη καθυστέρηση στη λήψη της ετήσιας χρηματοδότησης.....	50
7.2.7	Άρνηση μεταφοράς τραυματισμένων άγριων ζώων από ΚΤΕΛ.....	51
7.2.8.	Δυσκολίες που προκύπτουν από την εφαρμογή ή και ερμηνεία της υφιστάμενης νομοθεσίας, κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων μας, κλπ.....	51

Επιμέλεια
έκδοσης:

Δέσποινα Μιχαηλίδου

Σύνταξη:

Γεώργιος Γκαϊντατζής
Δέσποινα Μιχαηλίδου
Ευτέρπη Πατετσίνη
Αναστασία Μιρλή
Πασχαλιώ Ζλατίνη
Αθανάσιος Παπούδης
Αλέξανδρος Χαντζάρας
Βασίλειος Τερζής
Σάσα Μιχαηλίδου
Γεωργία Χατζηεφραιμίδου
Ευανθία Χαρτζουλάκη
Κωνσταντίνα Κατσούλη

*Οι φωτογραφίες του τεύχους είναι από το αρχείο του Φ.Δ.

1. Πρόλογος

Το 2021 ήταν μια χρονιά κατά την οποία ο Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας και Θάσου κλήθηκε να λειτουργήσει για 11 μήνες κάτω από πολύ ιδιαίτερες συνθήκες. Ως αποτέλεσμα, για ακόμη μια χρονιά, της μη επίλυσης του χρονίζοντος προβλήματος χρηματοδότησής του για την κάλυψη υποχρεώσεων τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, ο Φ.Δ. είχε να αντιμετωπίσει την κατάσχεση της χρηματοδότησης της επιχορήγησης του Τακτικού Προϋπολογισμού, την αδυναμία καταβολής των μισθοδοσιών των υπαλλήλων του από τον Απρίλιο έως και τον Νοέμβριο του 2021, την αδυναμία λήψης ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας και ως εκ τούτου την μη δυνατότητα χρηματοδότησης στο πλαίσιο των δυο ενταγμένων πράξεων στο ΕΣΠΑ 2020-2024. Παράλληλα, συνεχίστηκαν οι συνθήκες που προέκυψαν από την εξάπλωση της πανδημίας της Covid-19.

Υλοποιήθηκαν όμως οι εξής δράσεις.

- Στο πλαίσιο της πράξης «Επιχορήγηση του Φ.Δ. Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας & Θάσου για δράσεις διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων» με χρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» υλοποιήθηκαν επιμέρους δράσεις μόλις αυτό ήταν εφικτό, οι οποίες και αναλύονται στο αντίστοιχο κεφάλαιο.
- Δεν έγινε ενεργοποίηση των ενταγμένων δράσεων της πράξης «Προστασία και ανάδειξη της βιοποικιλότητας των προστατευόμενων περιοχών αρμοδιότητάς του Φορέα Διαχείρισης Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας και Θάσου», με χρηματοδότηση από το ΠΕΠ ΑΜΘ.
- Καταγραφή πληθυσμού Όρνων σε συνεργασία το Δασαρχείο Σταυρούπολης.
- Ο Φορέας Διαχείρισης βάσει των αρμοδιοτήτων του ασχολήθηκε με 215 αιτήσεις για χωροθέτηση και αδειοδότηση έργων.
- Η ενημέρωση κατοίκων και επισκεπτών, ήταν και τη χρονιά αυτή μειωμένη λόγω της πανδημίας, ενώ τα σχολεία είχαν αναστείλει για μεγάλη χρονική περίοδο του έτους τις εκπαιδευτικές τους δραστηριότητες και επισκέψεις. Στο ιδιόμορφο αυτό πλαίσιο το 2021 επισκέφθηκαν τα δυο Κέντρα Πληροφόρησης 467 άτομα, συμμορακολουθώντας σε κάθε περίπτωση τις οδηγίες των αρμόδιων υπουργείων.

Εξαιτίας των προαναφερθέντων προβλημάτων χρηματοδότησης δεν κατέστη δυνατή η υλοποίηση του Προγράμματος Επόπτευσης-Φύλαξης λόγω της αδυναμίας εκπλήρωσης λειτουργικών υποχρεώσεων (τέλη κυκλοφορίας, ασφάλειες, κτλ.) των αυτοκινήτων του Φ.Δ. Αξίζει να σημειωθεί πάντως ότι παρά το πρωτόγνωρο ιδιόμορφο πλαίσιο λειτουργίας του Φ.Δ. λόγω των προβλημάτων χρηματοδότησης, μη καταβολής μισθοδοσίας και κορωνοϊού, συνεχίστηκαν οι προσπάθειές για ενεργή παρουσία στην ευρύτερη περιοχή, για την επιτυχή διαχείριση των θεμάτων που επηρεάζουν το καθεστώς προστασίας και για συνεργασία με κατοίκους, φορείς, επιχειρήσεις και κοινωνικούς εταίρους που δραστηριοποιούνται στην περιοχή ευθύνης του Φ.Δ.

Το θετικό στοιχείο με το κλείσιμο της χρονιάς του 2021 ήταν ότι, μετά από επίμονη συνεργασία με τον αρμόδιο Υφυπουργό Περιβάλλοντος κο Γ. Αμυρά και το Διευθύντα Σύμβουλο του ΔΑΠΠΕΠ κο Ι. Γιαρέντη, έγινε εφικτή η έκτακτη χρηματοδότηση του Φ.Δ. με την απόδοση του 0,04% των εσόδων από τους πλειστηριασμούς των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για το έτος 2021 (ΦΕΚ 5029/30.10.2021). Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την κάλυψη των υποχρεώσεων που απέρρεαν από την τελεσίδικη δικαστική απόφαση του 2012 και την αποπληρωμή εκκρεμών

οικονομικών υποχρεώσεων ετών. Πλέον, σε συνέχεια αυτής της εξέλιξης ο Φ.Δ. έχει μπει από το Δεκέμβριο του 2021 σε καθεστώς εύρυθμης λειτουργίας, έως την πλήρη ενσωμάτωσή του στον ΟΦΥΠΕΚΑ ως Μονάδα Διαχείρισης της Π.Π. Εθνικών Πάρκων Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας και Ροδόπης. Μετά από προσπάθειες των δύο τελευταίων μηνών και την επιτυχή έκβαση διαγωνιστικών διαδικασιών, παραδίδεται στον ΟΦΥΠΕΚΑ ο ΦΔ α) χωρίς οικονομικές και νομικές υποχρεώσεις, β) με σημαντικό χρηματικό πλεόνασμα, γ) με καινούργιο εξοπλισμό γραφείων, ΗΥ και ιματισμό για όλους του εργαζόμενους, δ) με συντηρημένο και λειτουργικό κινητό εξοπλισμό και ε) με διαγωνισμούς για νέους τηλεμετρικούς σταθμούς παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων και επικοινωνιακό υλικό σε φάση εξέλιξης.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα με την παρέλευση και της 3^{ης} χρονιάς και λαμβάνοντας υπόψη ότι διανύω τις τελευταίες ημέρες ως Πρόεδρος ΔΣ του ΕΠΑΜΑΘ, να τονίσω ότι όλα τα προαναφερθέντα που υλοποιήθηκαν σε εξαιρετικά δυσχερείς συνθήκες δεν θα ήταν δυνατό να είχαν επιτευχθεί χωρίς τη συνεισφορά όλων των εργαζόμενων του ΦΔ. Αυτούς πρωτίστως θέλω να ευχαριστήσω θερμά για την 3ετή συνεργασία μας. Είμαι σίγουρος ότι θα συνεχίσουν με τον ίδιο ζήλο και στη διάδοχη κατάσταση. Τέλος, εκφράζω τις θερμές μου ευχαριστίες και στα μέλη του ΔΣ του ΦΔ με τα οποία είχα μια εξαιρετική συνεργασία τα 3 αυτά χρόνια.

Δρ. Γεώργιος Γκαϊντατζής

Πρόεδρος Δ.Σ.

2. Οργανωτική δομή του Φορέα Διαχείρισης

Διοικητικό Συμβούλιο**Πρόεδρος Δ.Σ.**

Γεώργιος Γκαϊντατζής

Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης Δ.Π.Θ.

Μέλη Δ.Σ.Βαφείδης Παναγιώτης
Γερμαντζίδης ΝικόλαοςΕκπρόσωπος της επιστημονικής Κοινότητας, Αντιπρόεδρος Δ.Σ.
Εκπρόσωπος των Μη Κυβερνητικών Περιβαλλοντικών Οργανώσεων (ΜΚΟ)Γκίλης Γεώργιος
Μουσταφά Κατρατζή
Μπαξεβανίδης Παναγιώτης
Τσολακίδης ΒασίλειοςΕκπρόσωπος Παραγωγικών Φορέων
Εκπρόσωπος Περιφέρειας Α.Μ.Θ.
Εκπρόσωπος του Υπουργείου Περιβάλλοντος
Εκπρόσωπος Π.Ε.Δ. Α.Μ.Θ.**Αναπληρωματικά Μέλη**Τσερπέλης Πελοπίδας
Καδή Ισμέτ
Παπαδόπουλος Σωτήριος
Παπασπυρόπουλος Κων/νος
Ιστατιάδου Αθηνά
Χρηστίδης ΑριστείδηςΑναπληρωτής εκπρόσωπος του Υπουργείου Περιβάλλοντος
Αναπληρωτής εκπρόσωπος Π.Ε.Δ. Α.Μ.Θ.
Αναπληρωτής εκπρόσωπος Περιφέρειας Α.Μ.Θ.
Αναπληρωτής εκπρόσωπος της Επιστημονικής Κοινότητας
Αναπληρωτής εκπρόσωπος της Επιστημονικής Κοινότητας
Αναπληρωτής Εκπρόσωπος των Μη Κυβερνητικών Περιβαλλοντικών Οργανώσεων (ΜΚΟ)
Αναπληρωτής Εκπρόσωπος Παραγωγικών Φορέων

Γκιόκης Λάζαρος

Επιστημονική ΕπιτροπήΔρ. Μάνος Κουτράκης
Γεώργιος ΣυλαίοςΤακτικός Ερευνητής ΕΘ.Ι.Α.Γ.Ε.-ΙΝ.ΑΛ.Ε
Καθηγητής, Τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος Δ.Π.Θ.**Προσωπικό**

Δέσποινα Μιχαηλίδου

Μηχανικός Χωροταξίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης
Εκτελούσα χρέη Διευθύντριας Φ.Δ.Ευτέρπη Πατετσίνη
Αλέξανδρος ΧαντζάραςΒιολόγος, Msc Οικολογική Ποιότητα και Διαχείριση Υδάτων
Περιβαλλοντολόγος, Msc Αειφορική Διαχείριση Προστατευόμενων ΠεριοχώνΑναστασία Μιρλή
Πασχαλιώ Ζλατίνη
Αθανάσιος Παπούδης
Βασίλειος Τερζής
Γεωργία Χατζηφραιμίδου
Σάσα Μιχαηλίδου
Κωνσταντίνα Κατσούλη
Ευανθία ΧατζουλάκηΒιολόγος, Msc Αγροχημεία και Βιολογικές Καλλιέργειες
Δασοπόνος
Διοικητικός Υπάλληλος
Επιμελητής-Ξεναγός Εθνικών Δρυμών & Χώρων αναψυχής
Επιμελητής-Ξεναγός Εθνικών Δρυμών & Χώρων αναψυχής
Επιμελητής Ξεναγός Εθνικών Δρυμών & Χώρων Αναψυχής
Επιμελητής Ξεναγός Εθνικών Δρυμών & Χώρων Αναψυχής
Επιμελητής Ξεναγός Εθνικών Δρυμών & Χώρων Αναψυχής

3. Περιοχή Αρμοδιότητας

Εικόνα 3.1. Χάρτης Ζωνών Προστασίας Ε.ΠΑ.Μ.ΑΘ. και περιοχών NATURA 2000 αρμοδιότητας του Φ.Δ.

Ο Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Νέστου – Βιστωνίδας – Ισμαρίδας αποτελεί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ΝΠΙΔ εποπτευόμενο από το Υ.ΠΕ.Ν., συστάθηκε με το Ν. 3044/2002 και την Κ.Υ.Α. (125208/394/30/01/2003, ΦΕΚ 140/Β/11/2/2003), με στόχο τη διοίκηση και διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής του Εθνικού Πάρκου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Επιπλέον, σύμφωνα με το Ν. 4519/2018 ο Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Νέστου Βιστωνίδας- Ισμαρίδας (Φ.Δ.) μετονομάζεται σε Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Νέστου Βιστωνίδας- Ισμαρίδας και Θάσου (Φ.Δ.) και η χωρική του αρμοδιότητα επεκτείνεται σε 14 περιοχές του δικτύου NATURA 2000 συνολικής έκτασης 215.174,29 εκτάρια (Πίνακας 1).

Το Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας- Θράκης, όπως ορίστηκε το 2008 με την Κ.Υ.Α 44549 (Φ.Ε.Κ. 497/Δ/17-10-2008), περιλαμβάνει τις προστατευόμενες περιοχές των υγροτόπων Δέλτα Νέστου, Λίμνης Βιστωνίδας, Λίμνης Ισμαρίδας και της ευρύτερης περιοχής τους, με χερσαία και υδάτινη συνολική έκταση άνω των 930.000 στρεμμάτων.

Το υγροτοπικό σύμπλεγμα του Εθνικού Πάρκου είναι ένα από τα σημαντικότερα της Ελλάδας, λόγω της μεγάλης έκτασής του και της μεγάλης βιολογικής, αισθητικής, επιστημονικής, γεωμορφολογικής και παιδαγωγικής του αξίας. Σκοπός του Εθνικού Πάρκου είναι η αποτελεσματική προστασία των οικοτόπων και των σπάνιων ειδών χλωρίδας και πανίδας που ενδημούν και αναπαράγονται στην περιοχή.

Πίνακας 3.1. Περιοχές Δικτύου NATURA 2000 χωρικής αρμοδιότητας του Φ.Δ.

α/α	Κωδικός	Ονομασία	Έκταση (Ha)
1	GR1120005	AISTHITIKO DASOS STENON NESTOU	2.335,86
2	GR1120004	STENA NESTOU	8.752,99
3	GR1130006	POTAMOS FILIOURIS	2.058,44
4	GR1130007	POTAMOS KOMPSATOS (NEA KOITI)	423,65
5	GR1130009	LIMNES KAI LIMNOTHALASSES TIS THRAKIS - EVRYTERI PERIOCHI KAI PARAKTIA ZONI	29.455,98
6	GR1130010	LIMNES VISTONIS, ISMARIS - LIMNOTHALASSES PORTO LAGOS, ALYKI PTELEA, XIROLIMNI, KARATZA	18.217,14
7	GR1130012	KOILADA KOMPSATOU	16.600,86
8	GR1150001	DELTA NESTOU KAI LIMNOTHALASSES KERAMOTIS KAI NISOS THASOPOULA)	14.624,76
9	GR1150008	ORMOS POTAMIAS - AKR. PYRGOS EOS N. GRAMVOUSSA	357,89
10	GR1150009	KOLPOS PALAIΟΥ - ORMOS ELEFThERON	1.168,27
11	GR1150010	DELTA NESTOU KAI LIMNOTHALASSES KERAMOTIS - EVRYTERI PERIOCHI KAI PARAKTIA ZONI	22.484,63
12	GR1150012	THASOS (OROS YPSARIO KAI PARAKTIA ZONI) KAI NISIDES KOINYRA, XIRONISI)	17.592,29
13	GR1150013	ΠΕΡΙΧΩΡΑ ΛΙΜΕΝΑ ΘΑΣΟΥ	11,00
14	GR1150014	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΒΑΛΑΣ – ΘΑΣΟΥ	75.686,00

4. Προστατευόμενο Αντικείμενο

Εικόνα 4.1 Λιμνοθάλασσα Πτελέα

Ο ορατός κίνδυνος εξαφάνισης πολλών ειδών και αλλοίωσης της σύνθεσης και υποβάθμισης πολλών οικοσυστημάτων οδήγησε στην έκδοση της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ "για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας" από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Σκοπός της Οδηγίας είναι να συμβάλει στην προστασία της βιολογικής ποικιλομορφίας, μέσω της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας χλωρίδας και πανίδας στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών όπου εφαρμόζεται η συνθήκη. Οι τύποι φυσικών οικοτόπων και τα είδη φυτών και ζώων αναφέρονται στα Παραρτήματα I, II, IV και V της Οδηγίας. Η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 33318/3028/1998, η οποία τροποποιήθηκε με την Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Η.Π. 14849/853/Ε103, ΦΕΚ Β' 645 11.4.2008.

Επιπλέον, στην Ελλάδα εφαρμόζεται υψηλός βαθμός προστασίας των ειδών πτηνών. Συγκεκριμένα, έχουν χαρακτηριστεί 207 Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), εκ των οποίων οι 69 περιλαμβάνουν θαλάσσιο τμήμα. Σε ό,τι αφορά την προστασία της ορνιθοπανίδας, ισχύει η απόφαση με αριθμ. Η.Π. 37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ 1495/Β/ 2010), με την οποία έχουν καθορισθεί μέτρα και διαδικασίες για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, όπως ισχύει. Η ΚΥΑ Αριθμ. Η.Π. 8353/276/Ε103 (ΦΕΚ 415/Β/2012), με την οποία τροποποιείται και συμπληρώνεται η ανωτέρω Απόφαση, θεσπίζει ειδικά μέτρα, όρους, διαδικασίες και παρεμβάσεις ώστε να επιτυγχάνεται η αποτελεσματική προστασία, διατήρηση και αποκατάσταση των ειδών και των ενδιαιτημάτων/οικοτόπων της άγριας ορνιθοπανίδας στις ΖΕΠ.

Στο πλαίσιο του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και του άρθρου 12 της Οδηγίας των πτηνών, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε έξι έτη εθνικές εκθέσεις για τον εφαρμογή των Οδηγιών στην επικράτειά τους.

Το πρώτο μέρος της έκθεσης (General Report) περιλαμβάνει γενικές πληροφορίες για την εφαρμογή επιμέρους θεμάτων της Οδηγίας των Πτηνών στην Ελλάδα.

Το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει έντυπα αναφοράς για την κατάσταση διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών ορνιθοπανίδας που προστατεύονται από τις Οδηγίες και απαντούν στην Ελλάδα, συνοδευόμενα από χάρτες εύρους και εξάπλωσης των περιοχών αναπαραγωγής.

Το προστατευτέο αντικείμενο του ΦΔ αποτελείται από σημαντικούς τύπους οικοτόπων και είδη πανίδας και χλωρίδας των παραπάνω Οδηγιών και εμφανίζονται εντός των περιοχών του δικτύου NATURA 2000 χωρικής αρμοδιότητας του ΦΔ. Τα είδη και οι τύποι οικοτόπων αναφέρονται αναλυτικά στα τυποποιημένα έντυπα αναφορών της κάθε περιοχής NATURA 2000 (standard data form).

Ειδικότερα, ο Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Νέστου – Βιστωνίδας – Ισμαρίδας, ως οργανισμός εποπτείας της προστατευόμενης περιοχής εκτελεί προγράμματα παρακολούθησης σημαντικών ειδών πανίδας και πρόγραμμα επόπτευσης/φύλαξης, σε μια προσπάθεια συνεχούς καταγραφής των θεμάτων του Εθνικού Πάρκου έτσι ώστε να υπάρχει όσο το δυνατό πιο άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων που πιθανά προκύπτουν. Στο πλαίσιο αυτό ο Φ.Δ. γνωμοδοτεί πριν την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την έγκριση περιβαλλοντικών όρων έργων και δραστηριοτήτων εντός της περιοχής ευθύνης του. Κατά τη γνωμοδότηση αυτή απαιτείται η πλήρης γνώση των υφιστάμενων δραστηριοτήτων στη περιοχή του υπό έγκριση έργου (π.χ., γεωτρήσεις, αρδευτικά δίκτυα, γεωργικές εκμεταλλεύσεις και καλλιέργειες, βιοτεχνικές και βιομηχανικές μονάδες, όρια οικισμών). Παράλληλα, οργανώνει προγράμματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης κοινού και επισκεπτών της περιοχής αναφορικά με το οικοσύστημα της ευρύτερης εποπτευόμενης περιοχής. Σημειώνεται ότι δεν υπάρχει εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης για την περιοχή.

5. Αρμοδιότητες του Φορέα Διαχείρισης

Εικόνα 5.1. Αργυροπελεκάνοι

Βάσει του Ν. 4519/2018 στην αρμοδιότητα του Φορέα Διαχείρισης είναι:

- Η αιτιολογημένη γνωμοδότηση κατά την κατάρτιση των Σχεδίων Διαχείρισης της Π.Π., αλλά και η εφαρμογή, παρακολούθηση, αξιολόγηση και επικαιροποίησή τους.
- Η κατάρτιση Ετήσιας Έκθεσης για την Π.Π.
- Η σύνταξη ανά τριετία Έκθεσης Αξιολόγησης των ρυθμίσεων της Π.Π.
- Χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων για προώθηση νέων τοπικών αναπτυξιακών προτύπων και δράσεων, βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των προστατευτέων αντικειμένων και ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης.
- Κατάρτιση μελετών, εκτέλεση έργων και διεξαγωγή ερευνών με αντικείμενο την Π.Π.
- Συλλογή και επεξεργασία δεδομένων περιβαλλοντικού και πολιτιστικού χαρακτήρα για την Π.Π.
- Παροχή αιτιολογημένων γνωμοδοτήσεων στο πλαίσιο χωροθέτησης δραστηριοτήτων στην Π.Π., ή όποτε ζητείτε άποψη από αρμόδιες αρχές.
- Διαβούλευση με την τοπική κοινωνία, με στόχο την ολοκληρωμένη διαχείριση, προστασία και ανάδειξη της Π.Π.
- Η υλοποίηση εθνικών, ευρωπαϊκών ή διεθνών προγραμμάτων στην περιοχή ευθύνης του, που προάγουν τους σκοπούς του.
- Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού και των παραγωγικών φορέων.
- Η διοργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης και λοιπές ενημερωτικές εκδηλώσεις για την ανάδειξη των στόχων διαχείρισης της Π.Π.
- Η επικουρία των αρμόδιων διοικητικών και δικαστικών αρχών στον έλεγχο της περιβαλλοντικής, δασικής, αλιευτικής, θηρευτικής και πολεοδομικής νομοθεσίας για την περιοχή ευθύνης του. Συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, υλοποίηση κοινών περιπολιών.

- Η διαχείριση δημοσίων εκτάσεων.
- Η έγκριση δραστηριοτήτων ξενάγησης εντός της περιοχής ευθύνης του, η υποστήριξη οικοτουριστικών προγραμμάτων και δράσεων ανάδειξης τοπικών προϊόντων.
- Η συνδρομή στη χορήγηση αδειών επιστημονικής έρευνας και τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων για τα προστατευτέα αντικείμενα.

6. Εφαρμοσμένη Διαχείριση

Εικόνα 6.1. Λιμνοθάλασσα Ξηρολίμνη

6.1. Προγράμματα Επιστημονικής Παρακολούθησης

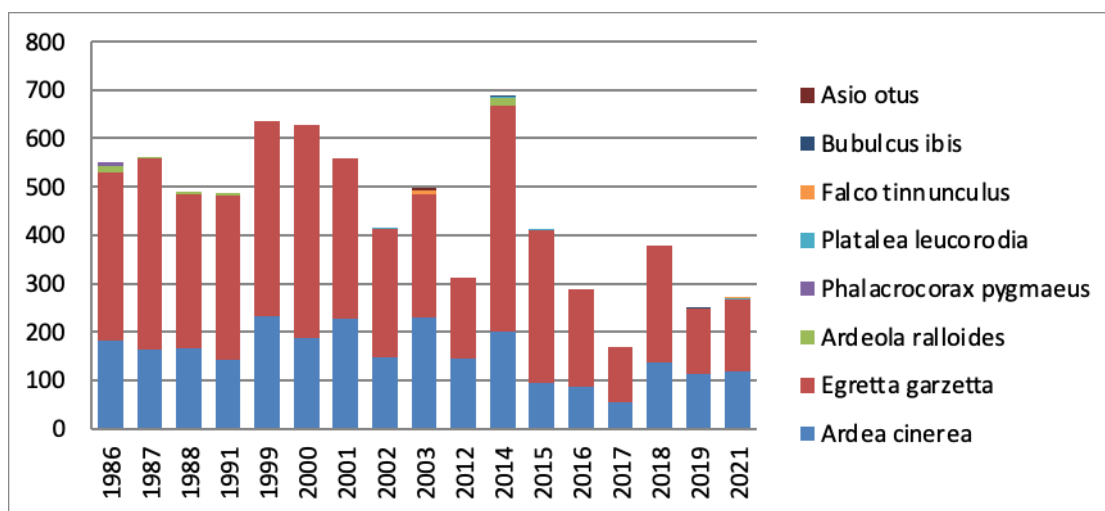
6.1.1. Πρόγραμμα Παρακολούθησης Μικτών Αποικιών Ερωδιών

Το πρόγραμμα παρακολούθησης του Λευκοτσικινιά (*Egretta garzetta*) και Σταχτοτσικινιά (*Ardea cinerea*) στις δύο Αποικίες Ερωδιών στο Πόρτο Λάγος και την Κεραμωτή στην περιοχή του Εθνικού Πάρκου Α.Μ.Θ. υλοποιείται από τον Φ.Δ από το 2012. Από το 2012-2015 ως ενταγμένο έργο στην πράξη «Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας του Εθνικού Πάρκου Α.Μ.Θ.», με κωδικό 311544 που χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2007-2013- ΕΠΠΕΡΑΑ ενώ από το 2016 και έπειτα υλοποιείτε με ιδία μέσα του Φορέα Διαχείρισης Δέλτα Νέστου Βιστωνίδας-Ισμαρίδας και Θάσου.

Ο Φορέας Διαχείρισης ετησίως πραγματοποιεί καταγραφή των δέντρων φωλιάσματος, του αριθμού των φωλιών ανά δέντρο και των ειδών σε κάθε φωλιά στην αποικία ερωδιών στο Πόρτο Λάγος και στη Κεραμωτή.

Η καταγραφή του αριθμού φωλιών γίνεται στα σημασμένα δέντρα όπως αυτά είχαν προκύψει από την δασοκομική καταγραφή της αποικίας της Κεραμωτής και την επικαιροποίηση των δεδομένων προηγούμενης μελέτης (Γρηγοριάδης κ.ά., 2000) στην αποικία του Πόρτο Λάγους το 2012. Ταυτόχρονα καταμετρήθηκαν και καινούργιες φωλιές σε μη σημασμένα δέντρα εντός των δύο αποικιών.

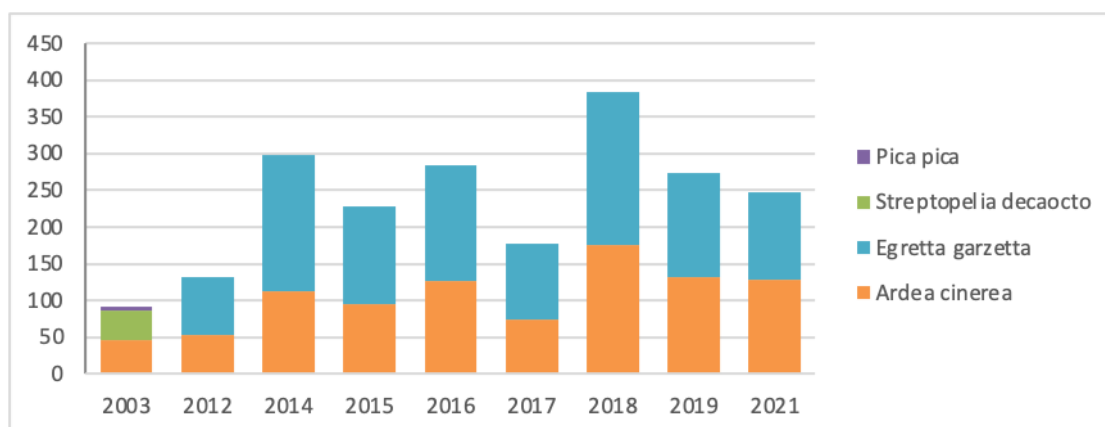
Σύμφωνα με τα αποτελέσματα στην αποικία του Πόρτο Λάγους καταμετρήθηκαν συνολικά 267 φωλιές ερωδιών, 118 φωλιές Σταχτοτσικνιά (*Ardea cinerea*) και 149 φωλιές Λευκοτσικνιά (*Egretta garzetta*) σε 90 δέντρα. Σημαντική ήταν και η καταγραφή 2 ζευγαριών Χουλιαρομούτας (*Platalea leucorodia*) που παρατηρήθηκαν στην αποικία και την φετινή χρονιά.

Εικόνα 6.2: Αριθμός αναπαραγόμενων ζευγαριών Σταχτοτσικνιάδων (*Ardea cinerea*) και Λευκοτσικνιάδων (*Egretta garzetta*) στην αποικία του Πόρτο Λάγους.

Όπως και στις καταγραφές των προηγούμενων ετών, διαπιστώθηκε ότι οι φωλιές βρίσκονται κοντά στο κέντρο της αποικίας, ίσως για την αποφυγή οχλήσεων από επισκέπτες.

Στην αποικία της Κεραμωτής καταμετρήθηκαν συνολικά 247 φωλιές ερωδιών, 128 φωλιές Σταχτοτσικνιά (*Ardea cinerea*) και 119 φωλιές Λευκοτσικνιά (*Egretta garzetta*) σε 94 δέντρα.

Εικόνα 6.3: Αριθμός αναπαραγόμενων ζευγαριών Σταχτοτσικνιάδων (*Ardea cinerea*) και Λευκοτσικνιάδων (*Egretta garzetta*) στην αποικία της Κεραμωτής.

6.1.2. Πρόγραμμα Παρακολούθησης των Αποικιών Κιρκινεζιών

Το Κιρκινέζι (*Falco naumanni*), είναι ένα μεσαίου μεγέθους γεράκι και συμπεριλαμβάνεται στα παγκόσμια απειλούμενα είδη. Μοιάζει πολύ με το Βραχοκιρκινέζο (*Falco tinnunculus*), το κοινότερο γεράκι στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Πρόκειται για έναν καλοκαιρινό επισκέπτη που έρχεται στην Ελλάδα την άνοιξη για να αναπαραχθεί δημιουργώντας αποικίες σε πόλεις και χωριά με παλιά κτήρια εκμεταλλευόμενο τις τρύπες κάτω από τα κεραμίδια. Πολλές αποικίες του έχουν χαθεί λόγω καταστροφής των παλιών κτηρίων στα οποία φωλιάζει και λόγω της εντατικοποίησης της καλλιέργειών.

Ένας παγκόσμια σημαντικός πληθυσμός αναπαράγεται στη Θεσσαλία, ενώ οι σημαντικότερες αποικίες σε ολόκληρη τη Θράκη βρίσκονται στη Ροδόπη στους οικισμούς Καλαμόκαστρο, Μεγάλο και Μικρό Δουκάτο και στους Άγιους Θεοδώρους (Εικόνα 6.4).

Εικόνα 6.4: Με έντονο πράσινο φαίνονται οι τέσσερις οικισμοί στην Π.Ε. Ροδόπης με αποικίες Κιρκινεζιών, στο δυτικό άκρο του ΕΠΑΜΑΘ (με πράσινο χρώμα τα όρια του ΕΠΑΜΑΘ).

Στην απογραφή του 2021 καταγράφηκαν συνολικά 83 φωλιές σε τέσσερις οικισμούς της Ροδόπης. Στο Καλαμόκαστρο καταγράφηκαν 18 φωλιές, στο Μεγάλο Δουκάτο 36, στο Μικρό Δουκάτο 22, στους Άγιους Θεοδώρους 6 και στην Μεσσούνη 1 ζευγάρι.

Εικόνα 6.5: Τάση εξέλιξης αναπαραγόμενων ζευγαριών Κιρκινεζιών

Η τάση των αναπαραγόμενων ζευγαριών Κιρκινεζιών παρουσιάζεται αυξητική ως επί των πλείστων. Εξαιρέση αποτελεί η αποικία στον οικισμό Καλαμόκαστρο γεγονός που μπορεί να οφείλεται τόσο στην κατάρρευση παλιών σπιτιών που αποτελούσαν ιδανικό μέρος φωλεοποίησης όσο και η επισκευή των παλιών σκεπών.

Το 2021 τοποθετήθηκαν 55 τεχνητές φωλιές για Κιρκινέζια στους οικισμούς Άγιοι Θεόδωροι, Καλαμόκαστρο, Μεγάλο Δουκάτο, Μικρό Δουκάτο, Νέο Σιδηροχώρι και Παγούρια στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE FALKON (LIFE17 NAT/IT/000586) που υλοποιεί η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία. Οι φωλιές αυτές τοποθετήθηκαν σε δημόσια και ιδιωτικά κτήρια και ήρθαν να προστεθούν στις 24 τεχνητές φωλιές για Κιρκινέζια που είχαν τοποθετηθεί τα προηγούμενα έτη από άλλα προγράμματα.

6.1.3. Πρόγραμμα Παρακολούθησης Λευκού Πελαργού

Τα συνεχιζόμενα πΑΑΑροβλήματα στην χρηματοδότηση του ΦΔ για 6^η συνεχή χρονιά, σε συνδυασμό με τον περιορισμό των μετακινήσεων λόγω κορωνοϊού, οδήγησαν σε ανυπέρβλητα εμπόδια στην έγκαιρη συλλογή των δεδομένων και στην ελλιπή συνεργασία με φορείς και εθελοντές, με αποτέλεσμα τον τερματισμό του προγράμματος παρακολούθησης και την μη υλοποίηση του, έπειτα από 10 συνολικά έτη. Άλλωστε, από το 2016, η συμμετοχή του ΦΔ στο πρόγραμμα έφθινε συνεχώς, με τα 2 τελευταία χρόνια (2020, 2021), να μην συμμετέχει ουσιαστικά σε καμία δράση. Παρόλα αυτά, προκειμένου να μην διαταραχθεί η συνέχεια των δεδομένων των προηγούμενων περιόδων, παρατίθενται και για το 2021, συνοπτικά στοιχεία, χάρη στην ανιδιοτελή προσφορά εθελοντών και φίλων των πελαργών καθώς και κατοίκων των οικισμών της ευρύτερης περιοχής.

Εικόνα 6.6. Άφιξη πελαργού στη φωλιά του στο Νέο Σιδηροχώρι Ροδόπης.

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία του προγράμματος, οι επιδιορθώσεις και συντηρήσεις των φωλιών, θα πρέπει να ολοκληρώνονται το αργότερο μέχρι τα τέλη Φεβρουαρίου πριν από την άφιξη των πελαργών στην περιοχή μας, εφόσον φυσικά προηγηθεί ο σχετικός έλεγχος και η ενημέρωση του αρμόδιου ΔΕΔΔΗΕ. Καθώς δεν κατέστη δυνατή καμία έξοδος κατά την έναρξη του έτους, η επικοινωνία με τους κατά τόπους ΔΕΔΔΗΕ βασίστηκε στα στοιχεία που απεστάλησαν τον Σεπτέμβριο του 2020, με το κλείσιμο της αναπαραγωγικής περιόδου. Για το 2021, πραγματοποιήθηκαν συνολικά 18 επεμβάσεις από το έμπειρο τεχνικό προσωπικό των αρμόδιων ΔΕΔΔΗΕ, οι οποίες αφορούσαν σε 8 τοποθετήσεις νέων καλαθιών, 7 ελέγχους και επιδιορθώσεις υπάρχοντων φωλιών, καθώς και 3 απεγκαταστάσεις άδειων καλαθιών.

Αντίστοιχα, στα τέλη Αυγούστου του 2021, εστάλησαν στους ΔΕΔΔΗΕ Καβάλας, Ξάνθης και Κομοτηνής οι σχετικοί πίνακες με τις επιδιορθώσεις και επεμβάσεις που αφορούν στην τρέχουσα περίοδο.

Οι πρώτες αφίξεις στην ευρύτερη περιοχή καταγράφηκαν στο 1ο δεκαήμερο του Μάρτη, με την 1η παρατήρηση πελαργού σε φωλιά, να σημειώνεται στις 15 Φεβρουαρίου, στο Νέο Εράσμιο Ξάνθης. Ο κύριος όγκος των πουλιών κατέφθασε μέχρι και τις αρχές Απριλίου, ενώ δεν έλειψαν και φέτος περιπτώσεις όπου επιβεβαιώθηκε η έναρξη της αναπαραγωγικής διαδικασίας στα τέλη του Μάη ακόμα και στις αρχές Ιούνη, με αποτέλεσμα την καθυστερημένη αναχώρηση των νεοσσών από τις φωλιές αργά μέσα στον Σεπτέμβρη.

Εικόνα 6.7. Ζευγάρια πελαργών στα Βαφέϊκα Ξάνθης και την Αμβροσία Ροδόπης.

Σε σύνολο 130 οικισμών στις 3 ΠΕ (Καβάλας, Ξάνθης και Ροδόπης) καταμετρήθηκαν συνολικά 320 φωλιές, από τις οποίες οι 305, επρόκειτο για ενεργές φωλιές (95% του συνόλου). Καταμετρήθηκαν 217 αναπαραγόμενα ζευγάρια, τα οποία πτέρωσαν 636 νεοσσούς πελαργούς. Οι οικισμοί με τα περισσότερα αναπαραγόμενα ζευγάρια και νεοσσούς ήταν η Γενισσέα, τα Μάγγανα, το Μυρωδάτο, το Νέο Εράσμιο, η Νέα Κεσσάνη Ξάνθης και το Ερατεινό Καβάλας.

Αντίστοιχα προβλήματα, αντιμετώπισε ο ΦΔ στην υλοποίηση του προγράμματος περισυλλογής και περίθαλψης τραυματισμένων άγριων ζώων, με αποτέλεσμα, την πλειοψηφία των πελαργών που εντοπίστηκαν στην ευρύτερη περιοχή και έχριζαν βοήθειας, να διαχειριστούν απλοί αλλά ευαισθητοποιημένοι πολίτες, κάτοικοι οικισμών, φορείς και οργανώσεις, σε συνεργασία με τη 'Δράση για την Άγρια Ζωή' και τους εθελοντές του σωματείου. Για το 2021, το προσωπικό του ΦΔ χειρίστηκε 7 περιστατικά τραυματισμών πελαργών, σε συνεργασία με το προαναφερόμενο κέντρο περίθαλψης. Η πλειοψηφία αυτών (5 περιστατικά), αφορούσε σε νεαρά και άπειρα πουλιά της φετινής περιόδου τα οποία τραυματίστηκαν λόγω ατυχημάτων από πτώση απ' τη φωλιά και ηλεκτροπληξία, ενώ δυστυχώς, δεν έλειψαν και τραυματισμοί από σχοινί/πετονιά. Παραλήφθηκαν επίσης 2 ενήλικα πουλιά, εν μέσω αναπαραγωγικής περιόδου, από ατυχήματα που προήλθαν κυρίως από ηλεκτροπληξία. Από το σύνολο των τραυματισμένων πελαργών, 2 εξ αυτών δεν τα κατάφεραν και πέθαναν, ενώ όλοι οι υπόλοιποι απελευθερώθηκαν έπειτα από την φροντίδα των ειδικών του σωματείου περίθαλψης.

Εικόνα 6.8. Τραυματισμένοι πελαργοί από τη Συδινή και τον Κύρνο Ξάνθης.

Το ίδιο συνέβη και με τις δακτυλιώσεις των νεοσσών πελαργών, οι οποίες για 5^η συνεχή χρονιά (2017-2021), πραγματοποιήθηκαν από συγκεκριμένη ομάδα συμμετεχόντων, η οποία εκπαιδεύτηκε τα προηγούμενα χρόνια στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης από τον ΦΔ σε συνεργασία με την κα Εύας Στετς (2012-2016). Τα ειδικά δακτυλίδια που χρησιμοποιήθηκαν την φετινή περίοδο, προήλθαν, τόσο από προσωπική προμήθεια της υπεύθυνης του προγράμματος παρακολούθησης και ειδικής δακτυλιώτριας του ΕΚΔΠ (υπόλοιπο έτους 2020), όσο και από νέα προμήθεια του ΦΔ η οποία ολοκληρώθηκε στα τέλη του έτους. Συνολικά, δακτυλιώθηκαν εκατόν είκοσι ένας (121) νεαροί πελαργοί από τριάντα τέσσερις (34) φωλιές, σε δέκα (10) οικισμούς της Περιφερειακής Ενότητας Ξάνθης. Οι δακτυλιώσεις πραγματοποιήθηκαν εντός 2 ημερών στα μέσα με τέλη Ιούνη, στους οικισμούς Γενισσέα, Αυξέντιο, Παλιό Κατράμιο, Φελώνη, Βαφέικα, Κουτσό, Συδινή, Σέλινο, Νέα Κεσσάνη και Πόρτο Λάγος του Δήμου Αβδήρων, με την συνδρομή τεχνικού προσωπικού του ΔΕΔΔΗΕ Ξάνθης και την παροχή καλαθοφόρου οχήματος και χειριστή από τον Δήμο Αβδήρων.

Εικόνα 6. 9. Δακτυλιώσεις νεοσσών πελαργών σε συνεργασία με τον Δήμο Αβδήρων και τον ΔΕΔΗΕ Ξάνθης.

Το 2021, αποτελεί την 5η συνεχή χρονιά, κατά την οποία δακτυλιώθηκαν νεοσσοί για τους οποίους έχουμε στοιχεία από την δακτυλίωση των γονέων τους. Συγκεκριμένα, από τις 34 φωλιές στις οποίες πραγματοποιήθηκε δακτυλίωση των νεοσσών, οι 11 ήταν κατειλημμένες από 13 δακτυλιωμένους ενήλικους πελαργούς, στην 1η, 2η, 3η, 4η και 5η επιβεβαιωμένη και επιτυχημένη αναπαραγωγή, κοντά στην περιοχή που γεννήθηκαν!

Όπως κάθε χρόνο κατά την διαδικασία της δακτυλίωσης, πραγματοποιήθηκε έλεγχος στις συγκεκριμένες φωλιές, με καθαρισμούς από τα επικίνδυνα για την ζωή των νεοσσών υλικά όπως πετονιές, σχοινιά, πλαστικά κλπ, ενώ επιπρόσθετα, ξεχωριστή κατηγορία αποτέλεσαν τα απορρίμματα Covid-19 (μάσκες, γάντια) τα οποία ωστόσο ήταν ελάχιστα.

Εικόνα 6.10. Δακτυλιωμένοι νεοσσοί έτοιμοι να επιστρέψουν στις φωλιές τους

Αναφορικά με τις επανευρέσεις δακτυλιωμένων ατόμων στην περιοχή, ο ΦΔ όπως ήταν αναμενόμενο, δεν κατέγραψε καμία παρατήρηση, ωστόσο, ενημερώθηκε από το ΕΚΔΠ για 3 περιπτώσεις που αφορούν, σε 1 τραυματισμένο πελαργό ο οποίος τελικά κατέληξε έπειτα από μάχη για διεκδίκηση φωλιάς και 2 νεαρά άτομα τα οποία παρατηρήθηκαν για 1^η φορά, σε ομάδες μη αναπαραγόμενων.

Παρόλα αυτά, σύμφωνα με τα στοιχεία από την ομάδα παρακολούθησης που προαναφέρθηκε, το 2021 αποτελεί μια ακόμα σπουδαία χρονιά, καθώς συνολικά καταγράφηκαν: 49 επανευρέσεις Λευκών Πελαργών οι οποίοι δακτυλιώθηκαν ως νεοσσοί στην ευρύτερη περιοχή τα προηγούμενα χρόνια, από τις οποίες, οι 35 αφορούσαν σε ώριμα πουλιά σε αναπαραγωγική διαδικασία, 3 μοναχικά άτομα επισκέπτονταν φωλιές, 6 πελαργοί παρατηρήθηκαν σε ομάδες μη αναπαραγόμενων ατόμων, 1 πελαργός παρατηρήθηκε κατά την έναρξη της φθινοπωρινής μετανάστευσης, ενώ παρατηρήθηκαν και 2 άτομα στο 1ο τους ημερολογιακό έτος, από τα οποία το 1 περισυλλέχθηκε τραυματισμένο και το άλλο παρατηρήθηκε στις πρώτες πτήσεις κοντά στη φωλιά του.

Η πιο ενδιαφέρουσα ωστόσο παρατήρηση, αφορά σε αναπαραγόμενο άτομο το οποίο για 1^η φορά, πραγματοποίησε επιτυχημένη αναπαραγωγή στην ίδια ακριβώς φωλιά στην οποία γεννήθηκε και δακτυλιώθηκε ως νεοσσός το 2015! Μάλιστα, οι 2 νεοσσοί του, δακτυλιώθηκαν κατά την τρέχουσα περίοδο.

Εικόνα 6.11. Επανευρέσεις δακτυλιωμένων πελαργών.

Ο Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας & Θάσου, ευχαριστεί θερμά όσους συνέβαλαν στην υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων και συγκεκριμένα, τον ΔΕΔΔΗΕ Ξάνθης για την αμέριστη στήριξη που επιδεικνύει αδιαλείπτως τα τελευταία 10 χρόνια, τους ΔΕΔΔΗΕ Καβάλας και Ροδόπης για την συνεργασία, τον Δήμο Αβδήρων για την φετινή συνδρομή στις δακτυλιώσεις των νεοσσών πελαργών, το Ελληνικό Κέντρο Δακτυλίωσης Πουλιών για τη συνεργασία αναφορικά με τις επανευρέσεις των δακτυλιωμένων πελαργών, την κα Εύα Στετς πρόεδρο της Ελληνικής Ομάδας Πελαργών «CICONIA» για την συνεχή στήριξη της σε όλα τα θέματα που αφορούν στον Λευκό Πελαργό, το Σωματείο Περίθαλψης «Δράση για την Άγρια Ζωή», για την φροντίδα, περίθαλψη και επανένταξη των ενήλικων και νεοσσών πελαργών, την εταιρεία εναλλακτικού τουρισμού RIVERLAND για την ενεργό συμμετοχή στις δακτυλιώσεις των νεοσσών πελαργών αλλά και την αποστολή τραυματισμένων πελαργών στο σωματείο περίθαλψης, καθώς και τους ευαισθητοποιημένους κατοίκους των οικισμών. Δυστυχώς, ο ΦΔ φάνηκε κατώτερος των περιστάσεων, αλλά ευτυχώς, έλαμψε η εθελοντική προσφορά, η πίστη, η ευαισθησία, η ανιδιοτέλεια, το αίσθημα κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευθύνης και φυσικά, η δύναμη του καθενός.

Εικόνα 6.12. Νεοσσοί στη φωλιά τους, λίγο πριν την δακτυλίωση τους

6.1.4. Πρόγραμμα Παρακολούθησης Όρνεων.

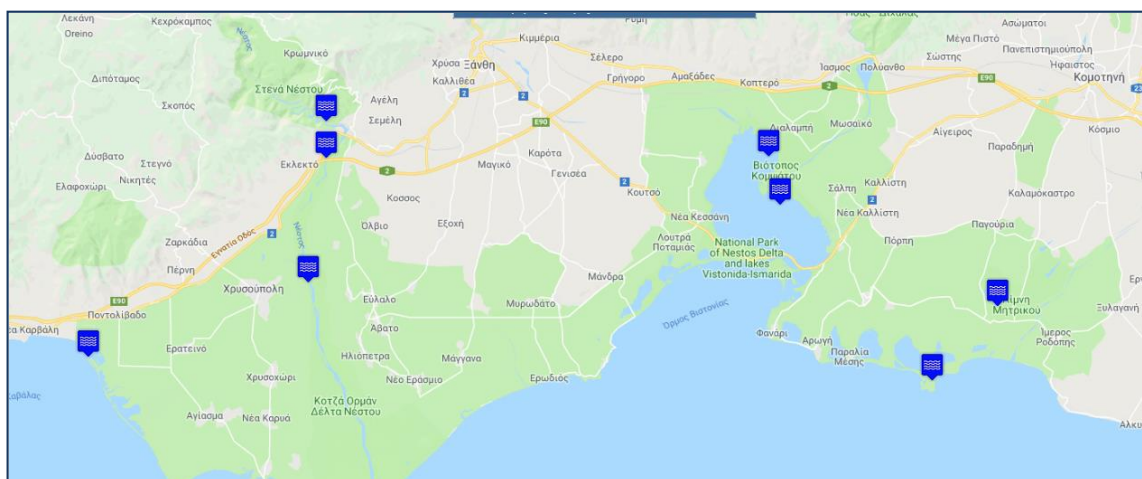

Εικόνα 6.13. Στενά Νέστου, περιοχή φωλεοποίησης όρνεων.

Το πρόγραμμα παρακολούθησης των Όρνεων στην περιοχή του Εθνικού Πάρκου Α.Μ.Θ. συνεχίστηκε και το έτος 2021 με σκοπό τον εντοπισμό των αναπαραγόμενων ζευγαριών στα Στενά Νέστου. Στόχος της παρακολούθησης αποτελεί και η μελέτη της ανάκαμψης της αποικίας των Όρνεων, κατόπιν του φαινομένου δηλητηρίασης που οδήγησε στην απομάκρυνση των ατόμων του είδους.

Η παρακολούθηση πραγματοποιήθηκε σε τη συνεργασία του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης με το Δασαρχείο Σταυρούπολης στις 18/02/2021. Εντοπίστηκαν 2 αναπαραγόμενα ζεύγη, τα οποία πραγματοποίησαν επιτυχή αναπαραγωγή.

6.1.5. Τηλεμετρικοί Σταθμοί

Εικόνα 6.13. Θέσεις τηλεμετρικών σταθμών ΕΠΑΜΑΘ

Ο ΦΔ έχει εγκαταστήσει και διαχειρίζεται ένα δίκτυο τηλεμετρικών σταθμών με σκοπό την παρακολούθηση των αβιοτικών παραμέτρων των υδάτων των ποταμών, λιμνών και λιμνοθαλασσών του ΕΠΑΜΑΘ. Το υπάρχον δίκτυο αποτελείται από 8 τηλεμετρικούς σταθμούς: τρεις εξ' αυτών είναι εγκατεστημένοι στο ποταμό Νέστο, δύο στη λίμνη Βιστωνίδα, ένας στη λίμνη Ισμαρίδα, ένας στη λιμνοθάλασσα Βάσσοβα (Π.Ε. Καβάλας) και ένας στη λιμνοθάλασσα Έλος (Π.Ε. Κομοτηνής) (Εικόνα 6.20.). Οι κύριες μετρήσεις αφορούν τη στάθμη το νερού, θερμοκρασία νερού, αλατότητα, αγωγιμότητα και ολικά διαλυμένα στερεά (TDS), ενώ ο σταθμός 3 στον Νέστο μετράει επιπλέον pH, βάθος, θολρότητα και διαλυμένο οξυγόνο (%), (mg/l) σε ωριαία συχνότητα τουλάχιστον.

Το συγκεκριμένο δίκτυο αποτελεί σημαντικό διαχειριστικό εργαλείο για τον ΦΔ καθώς επιτρέπει την έγκαιρη ενημέρωσή του και των υπηρεσιών για την αποτροπή φαινομένων που μπορούν να βλάψουν το οικοσύστημα και τα είδη, με σκοπό την άμεση εφαρμογή δράσεων αποτροπής. Μερικά παραδείγματα αφορούν:

- την πρόβλεψη και αντιμετώπιση φαινομένων άνθισης φυτοπλαγκτού (alga bloom) που έχουν ως αποτέλεσμα συνθήκες ανοξίας και μαζική θανάφι ψαριών στις λίμνες Βιστωνίδα και Ισμαρίδα,
- την καταγραφή και αντιμετώπιση της αλμυρής σφήνας στις λίμνες Βιστωνίδα και Ισμαρίδα που μπορεί να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα σε φυτά και ζώα που ζουν και τρέφονται από αυτές,
- την καταγραφή και τήρηση της οικολογικής παροχής στο δέλτα του ποταμού Νέστου.

Όλα τα δεδομένα στέλνονται μέσω τηλεμετρίας, μέσω της πλατφόρμας meteoview2 σε πραγματικό χρόνο και είναι άμεσα διαθέσιμα στον ΦΔ.

Στα πλαίσια της υλοποίησης της πράξης «Επιχορήγηση του Φ.Δ. Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας & Θάσου για δράσεις διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων» (ΕΣΠΑ –ΥΜΕΠΕΡΑΑ), προγραμματίζεται η τοποθέτηση 5 νέων τηλεμετρικών σταθμών μέτρησης ποιοτικών χαρακτηριστικών και 3 σταθμών παροχής- στάθμης- ταχύτητας, καθώς και η αγορά ενός φορητού πολυπαραμετρικού αισθητήρα για έκτακτα γεγονότα. Σκοπός της υλοποιούμενης δράσης είναι η αναβάθμιση του δικτύου του ΦΔ και η έγκαιρη ενημέρωση τόσο του ΦΔ, όσο και των λοιπών εμπλεκόμενων υπηρεσιών, με στόχο την αποτροπή φαινομένων υποβάθμισης των υδάτινων συστημάτων κατόπιν εφαρμογής κατάλληλων ενεργειών.

6.2. Πρόγραμμα Επόπτευσης – Φύλαξης

Εικόνα 6.14. Καμένη έκταση βόρεια της ΛΘ Ερασμίου.

Ο Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Νέστου – Βιστωνίδας – Ισμαρίδας και Θάσου επιδίωξε και το 2021 την εφαρμογή του εγκεκριμένου Προγράμματος Επόπτευσης – Φύλαξης, ωστόσο δεν κατέστη εφικτή η υλοποίησή του λόγω της παντελούς έλλειψης χρηματοδότησης.

Οι σκοποί του Προγράμματος Επόπτευσης – Φύλαξης του Εθνικού Πάρκου Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης είναι:

- Η τήρηση των κανονισμών που διέπουν την προστατευόμενη περιοχή για την αποτελεσματική λειτουργία της και η αποδοχή τους από την τοπική κοινωνία.
- Η καταγραφή όλων των παράνομων ενεργειών, σε πρωτόκολλα καταγραφής, βάση δεδομένων, γεωγραφική βάση πληροφοριών, καθώς και η φωτογραφική απεικόνισή τους.
- Η πραγματοποίηση συντονισμένων δράσεων για την πρόληψη και την αποτροπή των παράνομων ενεργειών.
- Η ενημέρωση των κάθε φορά αρμόδιων αρχών και υπηρεσιών σχετικά με τις παράνομες ενέργειες και δραστηριότητες που καταγράφονται από το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης.

Το Σχέδιο Επόπτευσης – Φύλαξης υιοθετήθηκε με την υπ. αριθ. 1/27-06-2012 απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης Δέλτα Νέστου – Βιστωνίδας – Ισμαρίδας και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 1/29-01-2014 απόφαση του Δ.Σ. του Φ.Δ., με σκοπό την βελτίωση της εφαρμογής αλλά και τη συμπλήρωση του σχεδίου είτε με πρόσθετες ενέργειες, είτε με την χρήση πρόσθετου εξοπλισμού που έχει παραληφθεί.

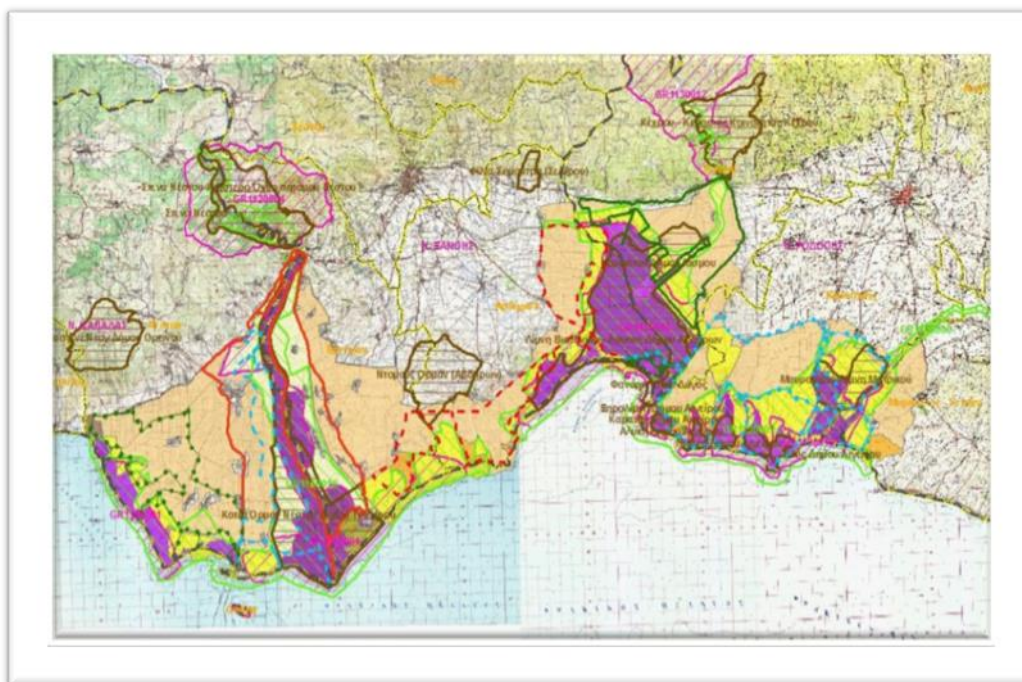
Σύμφωνα με το σχέδιο η προστατευόμενη περιοχή κατατάσσεται σε τομείς φύλαξης κατά προτεραιότητα. Αυτό ορίζεται από τη σημαντικότητα του προστατευτέου αντικειμένου, καθώς και από τη συχνότητα εμφάνισης παραβατικών φαινομένων. Οι τομείς φύλαξης κατά προτεραιότητα είναι οι ακόλουθοι:

- **Δέλτα Νέστου Ποταμού (κοίτη – εκβολές):** Περιλαμβάνει την κοίτη και την αγροτική περιοχή εκατέρωθεν των αναχωμάτων του Νέστου από το φράγμα των Τοξοτών μέχρι και τις εκβολές του, καθώς και το παραποτάμιο Μεγάλο Δάσος (Κοτζά-Ορμάν). Επίσης, περιλαμβάνει τις λίμνες γλυκού νερού βόρεια της Χρυσούπολης και το Καταφύγιο Άγριας Ζωής (KAZ) «Κοτζά Ορμάν Νέστου Δήμου Τοπείρου». Στην περιοχή οι κυριότερες παράνομες δραστηριότητες είναι η παράνομη αμμοληψία, η λαθροϋλοτομία, η παράνομη απόρριψη απορριμμάτων και η λαθροθηρία.
- **Δυτικές λιμνοθάλασσες του Νέστου:** Περιλαμβάνει τις λιμνοθάλασσες της Βάσοβας, του Ερατεινού, του Αγιάσματος, της Κοκάλας, του Χαϊδευτού, της Κεραμωτής, του Μοναστηρακίου και τις αγροτικές περιοχές που τις περιβάλλουν. Επίσης, περιλαμβάνει την θαλάσσια περιοχή με τα πλωτά αγκυροβόλια δυτικά της Βάσοβας. Στην περιοχή, οι κυριότερες παράνομες δραστηριότητες είναι η λαθροθηρία, οι αυθαίρετες κατασκευές και οι μεταγίσεις πετρελαιοειδών από πλοία σε πλωτά αγκυροβόλια σε εγκαταστάσεις δεξαμενών καυσίμων.
- **Ανατολικές λιμνοθάλασσες του Νέστου:** Περιλαμβάνει την λιμνοθάλασσα Μαγγάνων. Στην περιοχή η κύρια παράνομη δραστηριότητα είναι η λαθροθηρία.
- **Οι λιμνοθάλασσες της Θράκης δυτικά της Βιστωνίδας:** Περιλαμβάνει τις λιμνοθάλασσες των Αλυκών, της Λάφρης και της Λαφρούδας. Επίσης, περιλαμβάνει το Καταφύγιο Άγριας Ζωής (KAZ) «Λίμνη Βιστωνίδα - Λάγους Δήμου Αβδήρων». Στην περιοχή, οι κυριότερες παράνομες δραστηριότητες είναι η λαθροθηρία και η λαθροϋλοτομία σε υπολείμματα δρυοδασών σε παρακείμενους λόφους.
- **Η Λίμνη Βιστωνίδα, Ποταμοί Κόσυνθος και Κομψάτος, Λιμνοθάλασσες:** Περιλαμβάνει την Λίμνη Βιστωνίδα, τις κοίτες και τις εκβολές των Ποταμών Κόσυνθου και Κομψάτου από τους οικισμούς Πολύσιτος και Πολύανθος αντίστοιχα και τις λιμνοθάλασσες Πόρτο – Λάγος και Νταλιάνι. Επίσης, περιλαμβάνει τα Καταφύγια Άγριας Ζωής (KAZ) «Λίμνη Βιστωνίδα – Λάγους Δήμου Αβδήρων», «Κομψάτου Δήμου Ιάσμου» και «Φανάρι-Πόρτο Λάγος». Στην περιοχή, οι κυριότερες παράνομες δραστηριότητες είναι η λαθροθηρία στις λιμνοθάλασσες, η λαθροϋλοτομία και η παράνομη απόρριψη απορριμμάτων στις κοίτες και στις εκβολές των ποταμών.
- **Οι λιμνοθάλασσες της Θράκης ανατολικά της Βιστωνίδας:** Περιλαμβάνει τις λιμνοθάλασσες Ξηρολίμνη, Αρωγή (Καρατζά), Αλυκή, Πτελέα και Έλος. Επίσης, περιλαμβάνει τα Καταφύγια Άγριας Ζωής (KAZ) «Ξηρολίμνη Δήμου Αιγείρου», «Καρατζά Δήμου Αιγείρου», «Αλυκή Δήμου Αιγείρου», «Πτελέα Δήμου Αιγείρου» και «Έλος Δήμου Αιγείρου». Στην περιοχή η κυριότερη παράνομη δραστηριότητα είναι η λαθροθηρία.
- **Η Λίμνη Ισμαρίδα (Μητρικού), η κοίτη και οι εκβολές του Ποταμού Φιλιούρη:** Περιλαμβάνει την Λίμνη Ισμαρίδα, την κοίτη και τις εκβολές του Ποταμού Φιλιούρη, καθώς και τις λιμνάζουσες εκτάσεις νότια της Ισμαρίδας. Επίσης, περιλαμβάνει το Καταφύγιο Άγριας Ζωής (KAZ) «Μαυρομάτιο-Λίμνη Μητρικού». Στην περιοχή η κυριότερη παράνομη δραστηριότητα είναι η λαθροθηρία.
- **Υπόλοιπα τμήματα της προστατευόμενης περιοχής:** Περιλαμβάνει όλη την υπόλοιπη περιοχή που διαχειρίζεται ο Φορέας Διαχείρισης εντός των ορίων του ΕΠΑΜΑΘ.

Αναφορικά με τις υπόλοιπες παράνομες ενέργειες όπως η απόθεση οικοδομικών υλικών, διαφόρων υγρών και στερεών αποβλήτων, η περιοχή προτεραιότητας φύλαξης είναι το σύνολο της έκτασης του ΕΠ ΑΜΑΘ.

Ως προς την επιχειρησιακή εφαρμογή του σχεδίου επόπτευσης, η χωρική επικράτεια του ΕΠ ΑΜΑΘ αναλύεται σε έξι (6) περιοχές επόπτευσης – φύλαξης, που κάθε μία εξ' αυτών προσδιορίζεται με μια γενικής κατεύθυνσης διαδρομή – άξονας (περιέχονται στους χάρτες που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του σχεδίου επόπτευσης). Σε κάθε περιοχή, η επόπτευση πραγματοποιείται με ιδιαίτερη έμφαση στους ανωτέρω τομείς φύλαξης κατά προτεραιότητα, που περιλαμβάνονται εντός αυτής, ενώ παράλληλα επιδιώκεται η γενική επόπτευση στο σύνολό της. Πέραν του βαθμού προτεραιότητας των παραπάνω περιοχών, άλλοι παράμετροι που ακόμη και σε ημερήσια βάση καθορίζουν τους στόχους/επιλογές του πεδίου των περιοχών φύλαξης είναι οι ακόλουθοι:

- Η κρισιμότητα της εποχής φύλαξης.
- Η σημαντικότητα του προστατευτέου αντικειμένου.
- Η συχνότητα της ημερήσιας παραβατικότητας.
- Η ιστορικότητα των παραβατικών ενεργειών σε δεδομένους χώρους και είδη προστασίας.

Εικόνα 6.15. Ε.Π.Α.ΜΑ.Θ. – Διαδρομές περιπολιών.

Λόγω της μη χρηματοδότησης του Φορέα Διαχείρισης για τις λειτουργικές του ανάγκες, από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 2021, έως και τα τέλη Νοεμβρίου 2021, δεν πραγματοποιήθηκαν περιπολίες εντός του έτους.

6.2.1. Περίθαλψη - Απελευθερώσεις

Στα τέλη του 2020, και στο πλαίσιο της ένταξης της Πράξης «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας και Θάσου για δράσεις διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων», υπογράφηκε Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ του ΦΔ Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας & Θάσου με το σωματείο περίθαλψης «Δράση για την Άγρια Ζωή». Σκοπός του πρωτοκόλλου αποτελεί η ανάπτυξη κοινών δράσεων

και συνεργασίας σε ποικίλα θέματα που αφορούν στο φυσικό περιβάλλον, δίνοντας όμως ιδιαίτερη έμφαση στην περίθαλψη άγριων ζώων, την καταγραφή των απειλών της πανίδας και την απελευθέρωση άγριων ζώων που έχουν αποθεραπευτεί.

Ωστόσο, τα συνεχιζόμενα προβλήματα στην χρηματοδότηση του ΦΔ για 6^η συνεχή χρονιά, σε συνδυασμό, αφενός με τον περιορισμό των μετακινήσεων λόγω του κορωνοϊού και αφετέρου με την άρνηση εκτέλεσης αποστολών τραυματισμένων άγριων ζώων από τα ΚΤΕΛ Ξάνθης και Καβάλας (το 2016 και 2017 αντίστοιχα), δημιούργησαν ένα τεράστιο πρόβλημα με το σύνολο των τραυματισμένων άγριων ζώων της ευρύτερης περιοχής, αναφορικά τις διαδικασίες περίθαλψης και επανένταξης. Μάλιστα, στις αρχές Οκτώβρη και έπειτα από την ψήφιση του Ν.4830/2021 «Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς», δημιουργήθηκε νέο πρόβλημα, καθώς για ακόμη μια φορά δεν υπήρξε μέριμνα ώστε να εξαιρεθούν τα άγρια ζώα από τις ειδικές ρυθμίσεις που αφορούν στην διαδικασία μετακίνησης και μεταφοράς, με αποτέλεσμα την παρερμηνείηση των διατάξεων και τελικά την άρνηση και του ΚΤΕΛ Ροδόπης στην αποστολή των ζώων αυτών. Δυστυχώς, παρά την προσπάθεια του ΦΔ να ενημερώσει τα αρμόδια Υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και τον νεοσύστατο Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), για την έκδοση σχετικής εγκυκλίου και την επίλυση του προβλήματος, δεν υπήρξε κανένα αποτέλεσμα. Ωστόσο, χάρη στη μεσολάβηση της Οικολογικής Ομάδας Ροδόπης, την ευαισθησία της Διοίκησης του ΚΤΕΛ Ροδόπης και τη συνεργασία όλων, συνεχίστηκαν και για το 2021 οι αποστολές των τραυματισμένων ζώων.

Εικόνα 6.16. Τραυματισμένο νεαρό Τσακάλι από τη Μάνδρα και νεαρό Ψαρόνι από τη Νέα Κεσσάνη Ξάνθης.

Όλες οι αποστολές του Φορέα Διαχείρισης Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας και Θάσου για το 2021, πραγματοποιήθηκαν μέσω των ΚΤΕΛ Ροδόπης και Έβρου από υπαλλήλους του ΦΔ με δικά τους οχήματα και έξοδα, ενώ επιπρόσθετα, μεγάλος αριθμός αποστολών πραγματοποιήθηκε επίσης, από ευαισθητοποιημένους πολίτες, εθελοντές της Δράσης, την εταιρεία εναλλακτικού τουρισμού RIVERLAND και το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων, είτε με την μεταφορά των τραυματισμένων στα προαναφερόμενα ΚΤΕΛ, αλλά ακόμα και απευθείας στις εγκαταστάσεις της Δράσης στη Θεσσαλονίκη.

Συνολικά για το 2021, ο ΦΔ περισυνέλλεξε και παρέλαβε 42 τραυματισμένα άγρια ζώα από τις ΠΕ Καβάλας (2), Ξάνθης (39) και Ροδόπης (1), εκ των οποίων τα 10, θεωρούνται απειλούμενα καθώς ανήκουν σε κατηγορίες κινδύνου σύμφωνα με το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας.

Εικόνα 6.17. Νεαρές κουκουβάγιες, περιοχές Λεύκης και Ξάνθης

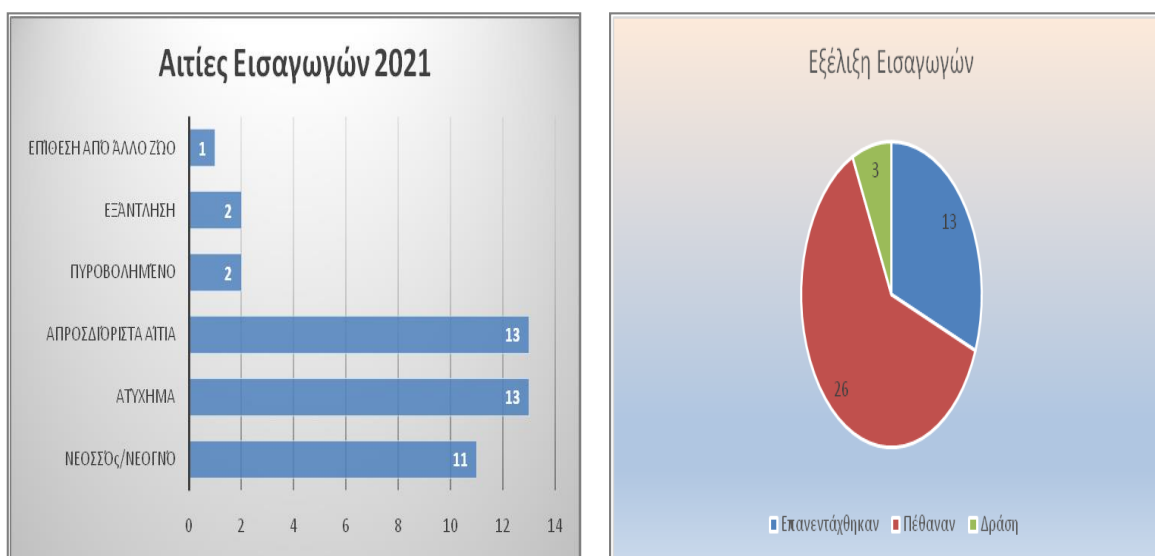
Εικόνα 6.18. Γράφημα εισαγωγών τραυματισμένων ΦΔ 2021

Εικόνα 6.19. Νεοσσοί Λευκοί Πελαργοί από τα Βαφέϊκα και το Σέλινο Ξάνθης.

Η πλειοψηφία των παραλαβών αφορούσε σε νεαρά πουλιά 1^{ου} και 2^{ου} ημερολογιακού έτους, τα οποία λόγω απειρίας αντιμετώπισαν προβλήματα τόσο κατά τις πρώτες πτήσεις τους, αλλά και εντός των φωλιών. Ακολούθησαν οι εισαγωγές από απροσδιόριστα αίτια καθώς και ατυχήματα, ενώ καταγράφηκαν επίσης περιστατικά από επίθεση άλλου ζώου, πυροβολισμού και εξάντλησης.

Από το σύνολο των 42 ζώων που παρέλαβε το προσωπικό του ΦΔ, 13 επανεντάχθηκαν με επιτυχία και επέστρεψαν στο φυσικό τους περιβάλλον, 26 δυστυχώς δεν τα κατάφεραν και κατέληξαν, ενώ 3 παραμένουν στις εγκαταστάσεις της «Δράσης» και την φροντίδα των ειδικών συνεργατών του σωματείου περίθαλψης στη Θεσσαλονίκη.

Εικόνα 6.20. Γραφήματα αιτιών και εξέλιξης εισαγωγών τραυματισμένων ΦΔ 2021.

Σε συνεργασία με την Δράση για την Άγρια Ζωή, την εταιρεία εναλλακτικού τουρισμού RIVERLAND και πολλούς φίλους της περιοχής, πραγματοποιήθηκαν 3 απελευθερώσεις ζώων

(Φεβρουάριο, Αύγουστο και Δεκέμβριο), στην περιοχή του Πετροχωρίου, της Γαλάνης και της Θαλασσιάς Ξάνθης.

Όλα τα ζώα είχαν βρεθεί τραυματισμένα στην ευρύτερη περιοχή της Ξάνθης, τα οποία έπειτα από την κατάλληλη περίθαλψη που τους παρασχέθηκε και την πλήρη αποθεραπεία τους, επανεντάχθηκαν με επιτυχία. Οι απελευθερώσεις αφορούν σε 1 Καλαμόκιρκο (*Circus aeruginosus*), 1 Γερακίνα (*Buteo buteo*), 1 Βραχοκιρκίνεζο (*Falco tinnunculus*), 1 Νανόμπουφο (*Asio otus*), 2 Κουκουβάγιες (*Athene noctua*), 1 Ελληνική Χελώνα (*Testudo graeca*) και 1 Τσακάλι (*Canis aureus*).

Εικόνα 6.21. Απελευθερώσεις Γερακίνας, Ελληνικής Χελώνας, Κουκουβάγιας και Καλαμόκιρκου στην περιοχή της Ξάνθης.

6.3. Πρόγραμμα ενημέρωσης ευαισθητοποίησης

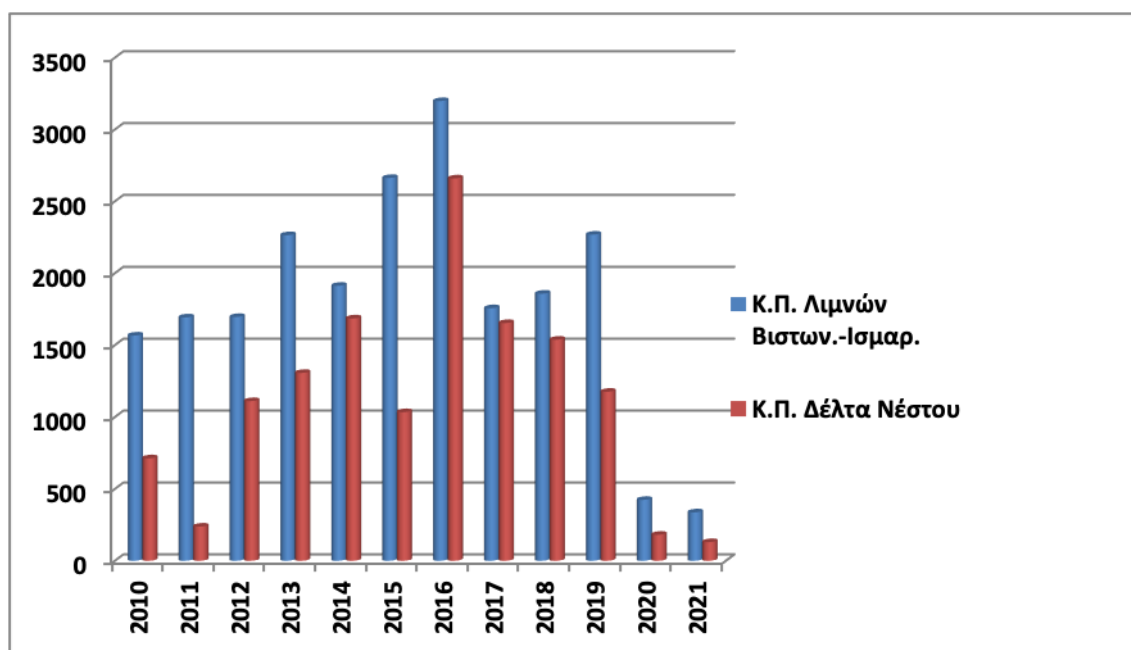
6.22 Επισκέψεις στα Κέντρα Πληροφόρησης και Ξεναγήσεις

Για το έτος 2021, τα δύο Κέντρα Πληροφόρησης που έχει στην αρμοδιότητά του ο Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Νέστου Βιστωνίδας – Ισμαρίδας και Θάσου, δέχτηκαν **467** επισκέπτες, πολύ λιγότερους από τις προηγούμενες χρονιές, εξαιτίας της απαραίτητης λήψης μέτρων για την αποφυγή διασποράς της COVID-19. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ο Φ.Δ. ενημέρωνε τα υγειονομικά πρωτόκολλα για την επισκεψιμότητα στα Κέντρα Πληροφόρησης, βάσει των επιμέρους εγκυκλίων των αρμόδιων υπουργείων.

Όπως παρουσιάζεται αναλυτικά και στον ακόλουθο πίνακα, τα τελευταία έντεκα (11) χρόνια, από το 2010-2021 ο Φορέας Διαχείρισης έχει ενημερώσει στο σύνολο **35.068** άτομα.

Πίνακας 6.1. Συνολικός αριθμός επισκεπτών στον Φ.Δ. από το 2010 έως και το 2021.

ΕΤΟΣ	Κ.Π. Λιμνών Βιστωνίδας-Ισμαρίδας	Κ.Π. Δέλτα Νέστου	Σύνολο
2010	1.567	713	2.280
2011	1.693	238	1.931
2012	1.696	1.111	2.807
2013	2.265	1.307	3.572
2014	1.913	1.686	3.599
2015	2.663	1.034	3.697
2016	3.198	2.660	5.858
2017	1.757	1.654	3.411
2018	1.858	1.538	3.396
2019	2.269	1.176	3.445
2020	424	181	605
2021	337	130	467
Σύνολο	21.640	13.428	35.068

Εικόνα 6.23. Αναλυτική απεικόνιση επισκεπτών από το 2010 έως και το 2020.

Κέντρο Πληροφόρησης Λιμνών Βιστωνίδας – Ισμαρίδας

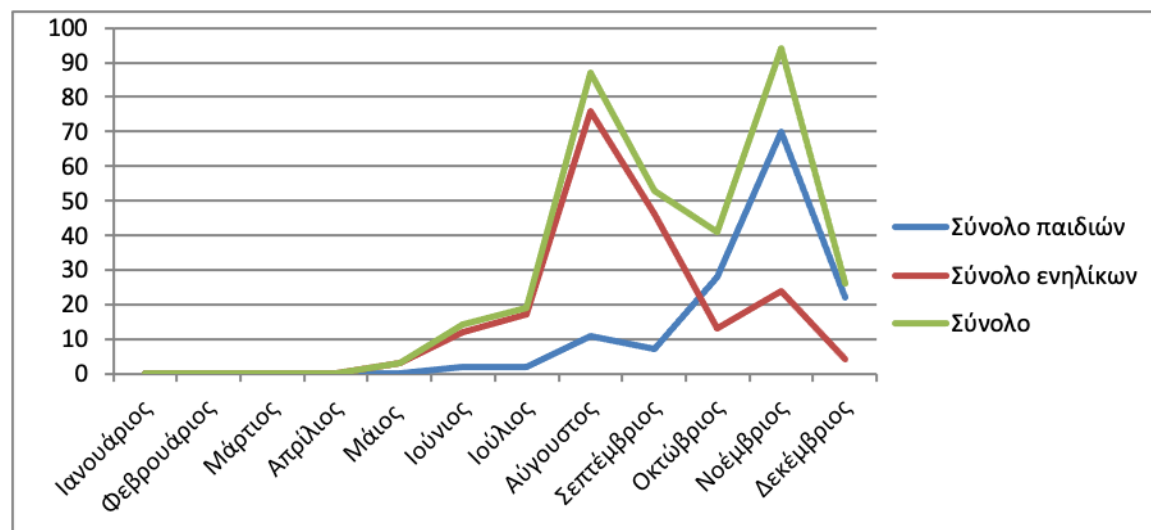
Εικόνα 6.24. Ενημέρωση στον προαύλιο χώρο του Κ.Π. Λιμνών Βιστωνίδας – Ισμαρίδας

Στο Κέντρο Πληροφόρησης Λιμνών Βιστωνίδας – Ισμαρίδας, για το έτος 2021, καταγράφηκαν **337** επισκέπτες, είτε για μια απλή ενημέρωση στον εκθεσιακό χώρο του Κ.Π., είτε για ξενάγηση στους υγροτόπους του Εθνικού Πάρκου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Το 2021 εξαιτίας της λήψης μέτρων για την αποφυγή διασποράς της COVID-19, τα Κέντρα Πληροφόρησης είχαν περιορισμένη επισκεψιμότητα και δεν πραγματοποίησαν ανοιχτές εκδηλώσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης, ενώ δεν έγιναν και επισκέψεις σε σχολικές μονάδες

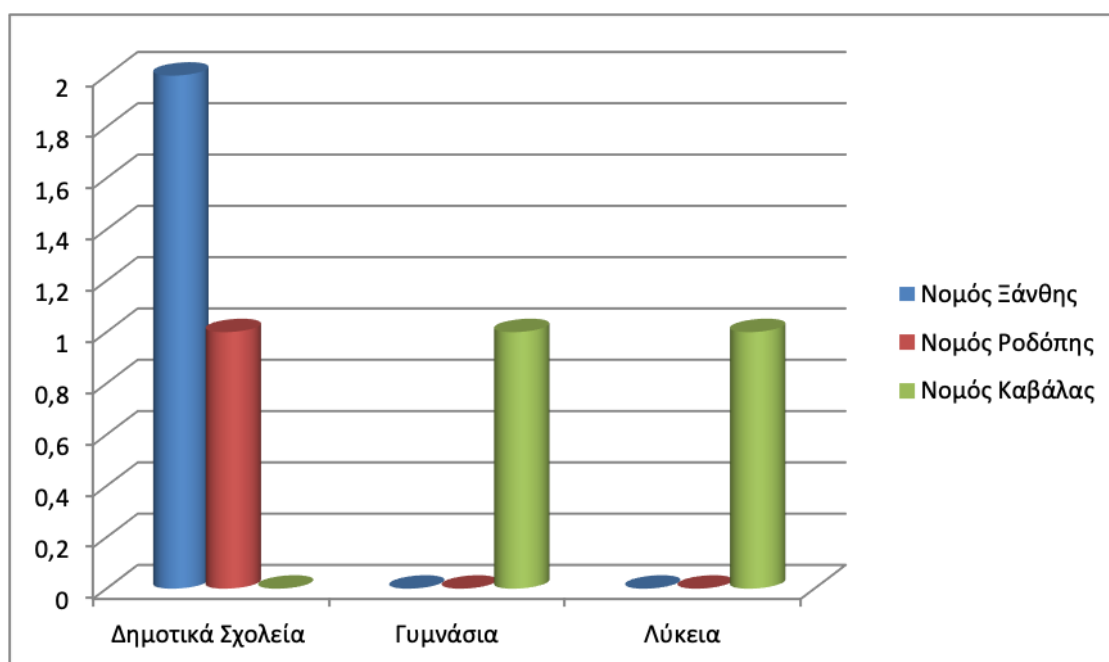
Πίνακας 6.2. Συνολικός αριθμός ατόμων που ενημερώθηκαν από το προσωπικό του Κ.Π. Λιμνών Βιστωνίδας-Ισμαρίδας για το έτος 2021.

Μήνας	Σύνολο παιδιών	Σχολεία	Ατόμων	Μεμον. παιδιά	Σύνολο ενηλίκων	Γκρουπ	Μεμον.	Συνοδοί σχολείων	Σύνολο
Ιανουάριος	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Φεβρουάριος	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Μάρτιος	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Απρίλιος	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Μάιος	0	0	0	0	3	0	3	0	3
Ιούνιος	2	0	0	2	12	0	12	0	14
Ιούλιος	2	0	0	2	17	0	17	0	19
Αύγουστος	11	0	0	11	76	0	76	0	87
Σεπτέμβριος	7	0	0	7	46	0	46	0	53
Οκτώβριος	28	1	26	2	13	0	10	3	41
Νοέμβριος	70	3	70	0	24	0	9	15	94
Δεκέμβριος	22	1	20	2	4	0	2	2	26
Σύνολο	142	5	116	26	195	0	175	20	337

Εικόνα 6.25. Αναλυτική απεικόνιση των ατόμων που ενημερώθηκαν από το προσωπικό του Κ.Π. ανά μήνα για το έτος 2021.

- Από την Π.Ε. Ξάνθης: επισκέφτηκαν το Κέντρο Πληροφόρησης δύο (2) Δημοτικά Σχολεία.
- Από την Π.Ε. Ροδόπης: επισκέφτηκε το Κ.Π. ένα (1) Δημοτικό Σχολείο.
- Από την Π.Ε. Καβάλας: επισκέφτηκαν το Κ.Π. 2 σχολεία, εκ των οποίων το ένα ήταν Γυμνάσιο και το άλλο Λύκειο.

Εικόνα 6.26. Αναλυτική απεικόνιση των γκρουπ και των σχολείων που επισκέφθηκαν το Κέντρο Πληροφόρησης ανά Νομό, το έτος 2021.

Κέντρο Πληροφόρησης Δέλτα Νέστου

Το Κέντρο Πληροφόρησης Δέλτα Νέστου το έτος 2021 επισκέφτηκαν συνολικά 130 άτομα. Οι επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν από μεμονωμένους επισκέπτες, οι οποίοι ενημερώθηκαν για την περιοχή και τα σημεία που μπορούν να επισκεφθούν.

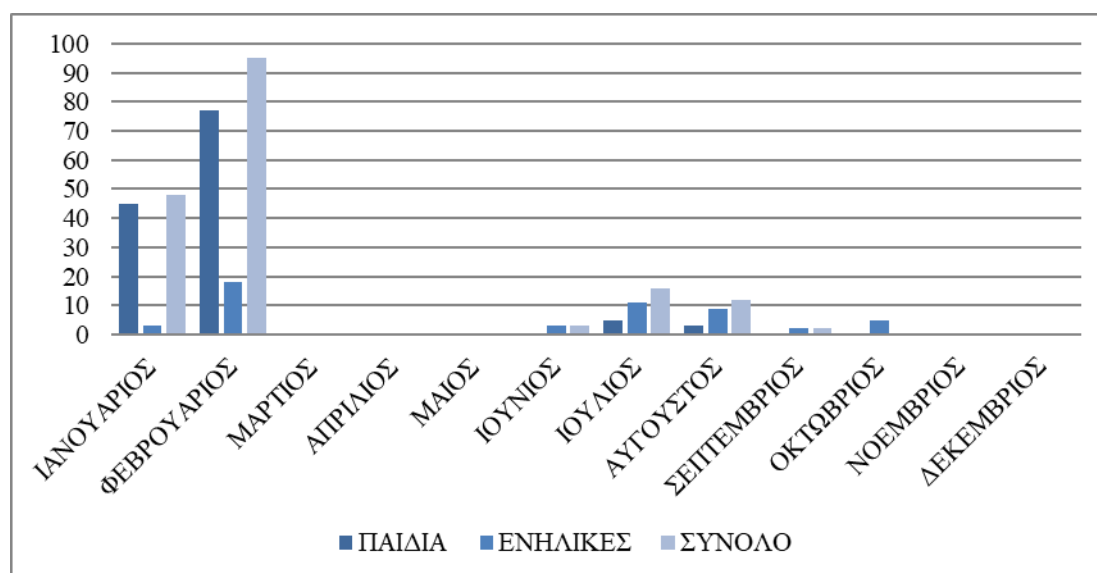

Εικόνα 6.27. Παρατήρηση πουλιών περιοχή ποταμού Νέστου.

Το Κέντρο Πληροφόρησης Δέλτα Νέστου το έτος 2021 επισκέφτηκαν συνολικά 130 άτομα. Οι επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν από μεμονωμένους επισκέπτες, οι οποίοι ενημερώθηκαν για την περιοχή και τα σημεία που μπορούν να επισκεφθούν.

Πίνακας 6.3. Συνολικός αριθμός ατόμων που ενημερώθηκαν από το προσωπικό του Κ.Π. Λιμνών Βιστωνίδας-Ισμαρίδας για το έτος 2021.

ΜΗΝΑΣ	ΠΑΙΔΙΑ	ΜΕΜΩΝ. ΠΑΙΔΙΑ	ΕΝΗΛΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	0	0	0	0
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	0	0	0	0
ΜΑΡΤΙΟΣ	0	0	0	0
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	0	0	0	0
ΜΑΙΟΣ	0	0	0	0
ΙΟΥΝΙΟΣ	2	2	14	16
ΙΟΥΛΙΟΣ	2	2	33	35
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	4	4	22	26
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	4	4	35	39
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	0	0	3	3
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	0	0	5	5
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	3	3	3	6
ΣΥΝΟΛΟ	15	15	115	130

Εικόνα 6.28. Αναλυτική απεικόνιση των ατόμων που ενημερώθηκαν από το προσωπικό του Κ.Π. ανά μήνα για το έτος 2021.

Εκδηλώσεις Φ.Δ.

Ο Φορέας Διαχείρισης, κατά τη διάρκεια του έτους και εξαιτίας της λήψης των πρόσθετων μέτρων για την αποφυγή διασποράς της COVID-19, δεν πραγματοποίησε εκδηλώσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης με κοινό.

6.4 Συμμετοχή του Φορέα σε εκδηλώσεις –Ημερίδες-Συναντήσεις Εργασίας- Σεμινάρια - Συνέδρια

Συνολικά το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης συμμετείχε σε 28 εκδηλώσεις, ημερίδες, συναντήσεις, κτλ, οι οποίες παρουσιάζονται παρακάτω:

1. Θέμα: 4η Περιφερειακή Συνάντηση του έργου INVALIDIS με θέμα "Αξιολόγηση της τρωτότητας περιοχών και οικοσυστημάτων στα Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη".
 Διοργάνωση: ΥΠΕΝ, ΟΦΥΠΙΕΚΑ.
 Ημερομηνία-Τόπος: 5 Φεβρουαρίου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου, Αναστασία Μιχαηλίδου.
2. Θέμα: Διαδικτυακή Εκδήλωση με θέμα "22/2:Ημέρα δράσης ενάντια στα δηλητηριασμένα δολώματα (φόλες)".
 Διοργάνωση: Καλλιστώ.
 Ημερομηνία-Τόπος: 22 Φεβρουαρίου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Η κα Αναστασία Μιχαηλίδου.
3. Θέμα: Διαδικτυακή Επιμορφωτική Δράση με τίτλο "Πλημμύρες και μέτρα Προστασίας".
 Διοργάνωση: Περιφέρεια Αττικής, Αυτοτελής Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας.
 Ημερομηνία-Τόπος: 30 Μαρτίου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου.
4. Θέμα: 5η Περιφερειακή Συνάντηση του έργου INVALIDIS με θέμα "Εφαρμογή των ενωσιακών οδηγιών σχετικά με τα Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη".
 Διοργάνωση: ΥΠΕΝ, ΟΦΥΠΙΕΚΑ.
 Ημερομηνία-Τόπος: 31 Μαρτίου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου.
5. Θέμα: Συνάντηση εργασίας με στελέχη της εταιρείας REDEPLAN A.E.Consultants, με θέμα "Master Plan του Λιμένα Λάγους" με θέμα "Εφαρμογή των ενωσιακών οδηγιών σχετικά με τα Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη".
 Διοργάνωση: ΥΠΕΝ, ΟΦΥΠΙΕΚΑ.
 Ημερομηνία-Τόπος: 2 Απριλίου 2021, Κέντρο Πληροφόρησης Λ. Βιστωνίδας-Ισμαρίδας
 Συμμετέχοντες: Ο κ. Αλέξανδρος Χαντζάρας.

6. Θέμα: Συνάντηση Εργασίας στο πλαίσιο του προγράμματος "Cherish"
 Διοργάνωση: Δήμος Καβάλας.
 Ημερομηνία-Τόπος: 9 Απριλίου 2021,
 Συμμετέχοντες: Η κα Αναστασία Μιρλή.
7. Θέμα: Διαδικτυακή Ημερίδα "Ανταλλαγή εμπειρίας και καλών πρακτικών στη διαχείριση πληθυσμών αρκούδας", στο πλαίσιο του LIFEAMYBEAR "
 Διοργάνωση: Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου-Δυτ. Μακεδονίας & Φορέας Διαχείρισης Οροσειράς Ροδόπης.
 Ημερομηνία-Τόπος: 20 Απριλίου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Η κα Αναστασία Μιχαηλίδου.
8. Θέμα: Διαδικτυακή Ημερίδα "Ανάπτυξη του Συστήματος Copernicus με στόχο τη Διαχείριση των Περιβαλλοντικών Πόρων σε τοπική κλίμακα: η περίπτωση των εκβολών του ποταμού Νέστου και των λ/θ του".
 Διοργάνωση: ΔΠΘ, Εθνικό Κέντρο Έρευνας, και Τεχνολογικής Ανάπτυξης.
 Ημερομηνία-Τόπος: 26 Μαΐου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Δέσποινα Μιχαηλίδου, Αναστασία Μιχαηλίδου.
9. Θέμα: Διαδικτυακή εκδήλωση "Εκμάθηση πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο (EU-wide policy learning event), στο πλαίσιο του έργου INVALIDIS "
 Διοργάνωση: ΟΦΥΠΕΚΑ, Ινστιτούτο Επιστημών, Τεχνολογίας και Αγροπεριβάλλοντος του Πανεπιστημίου του Πόρτο.
 Ημερομηνία-Τόπος: 31 Μαΐου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Η κα Αναστασία Μιχαηλίδου.
10. Θέμα: 6η Περιφερειακή Συνάντηση του έργου INVALIDIS με θέμα "Αποτελέσματα INVALIDIS και Διαχείριση Χωροκατακτητικών Ξενικών Ειδών στην Ελλάδα"
 Διοργάνωση: ΥΠΕΝ, ΟΦΥΠΕΚΑ.
 Ημερομηνία-Τόπος: 2 Ιουνίου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου
11. Θέμα: Διαδικτυακή Ημερίδα "Analysis of physicochemical parameters of water and sediment in Nestos Delta and Nestos River"
 Διοργάνωση: Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδας (ΔΙΠΑΕ), Χημικό Τμήμα
 Ημερομηνία-Τόπος: 12 Ιουνίου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου, με παρουσίαση της περιοχής του ΕΠΑΜΑΘ.
12. Θέμα: Συνάντηση Εργασίας "Δράσεις προστασίας χελιού"
 Διοργάνωση: ΙΝΑΛΕ
 Ημερομηνία-Τόπος: 16 Ιουνίου 2021
 Συμμετέχοντες: Η κα Αναστασία Μιρλή.
13. Θέμα: Τηλεσυνάντηση με θέμα τη Ζωνοποίηση των περιοχών ευθύνης του Φ.Δ., στο πλαίσιο της μελέτης "Εκπόνηση ΕΠΜ και Σ.Δ. για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Α.Μ.Θ."
 Διοργάνωση: Εταιρεία ΟΜΙΚΡΟΝ, (ανάδοχος μελέτης)

Ημερομηνία-Τόπος:	1 Ιουλίου 2021, ZOOM
Συμμετέχοντες:	Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου, ο κ. Αλέξανδρος Χαντάρας
14. Θέμα:	Συμμετοχή σε workshop στο πλαίσιο του προγράμματος "Cherish"
Διοργάνωση:	Δήμος Καβάλας
Ημερομηνία-Τόπος:	1 Ιουλίου 2021
Συμμετέχοντες:	Η κα Αναστασία Μιρλή, με παρουσίαση για την προώθηση της Σήμανσης Ποιότητας.
15. Θέμα:	Διαδικτυακό Σεμινάριο "Το νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας και τις περιοχές Natura 2000"
Διοργάνωση:	ΥΠΕΝ. WWF ΕΛΛΑΣ
Ημερομηνία-Τόπος:	6 Ιουλίου 2021, ZOOM
Συμμετέχοντες:	Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου
16. Θέμα:	Διαδικτυακό Σεμινάριο "Το νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας και τις περιοχές Natura 2000"
Διοργάνωση:	ΥΠΕΝ. WWF ΕΛΛΑΣ
Ημερομηνία-Τόπος:	9 Ιουλίου 2021, ZOOM
Συμμετέχοντες:	Πασχαλιώ Ζλατίνη, Αλέξανδρος Χαντζάρας, Αναστασία Μιχαηλίδου.
17. Θέμα:	Διαδικτυακή Ημερίδα με θέμα "Προκλήσεις και προοπτικές για την ανάπτυξη του τουρισμού στις προστατευόμενες περιοχές", στο πλαίσιο του έργου LIFE14 GIE/GR/000304 ForestLife «Οικοδόμηση συνεργασιών, ανάπτυξη δεξιοτήτων και ανταλλαγή γνώσεων για τα δάση του Δικτύου NATURA 2000 στην Ελλάδα»
Διοργάνωση:	Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας -Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας/Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων
Ημερομηνία-Τόπος:	17 Ιουλίου 2021, ZOOM
Συμμετέχοντες:	Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου
18. Θέμα:	Συνάντηση εργασίας "Δράσεις προστασίας χελιού".
Διοργάνωση:	ΙΝΑΛΕ
Ημερομηνία-Τόπος:	20 Ιουλίου 2021,
Συμμετέχοντες:	Η κα Αναστασία Μιρλή
19. Θέμα:	Διαδικτυακή Συνάντηση Εργασίας, αναφορικά με τη διερεύνηση υλοποίησης προγράμματος διαχείρισης θαλασσίων αποβλήτων, στο πλαίσιο υποβολής πρότασης, από την εταιρεία iSea.
Διοργάνωση:	Εταιρεία iSea
Ημερομηνία-Τόπος:	23 Αυγούστου 2021,
Συμμετέχοντες:	Δέσποινα Μιχαηλίδου, Αναστασία Μιρλή.
20. Θέμα:	Διαδικτυακή Ημερίδα με θέμα "Παρουσίαση Σχεδίου ΠΕΠ ΑΜΘ 2021-2027".
Διοργάνωση:	Περιφέρεια Α.Μ.Θ
Ημερομηνία-Τόπος:	21 Σεπτεμβρίου 2021, ZOOM
Συμμετέχοντες:	Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου

21. Θέμα: Διαδικτυακή Ημερίδα με θέμα "Διαδίκτυο και νέα μέσα για την ανάδειξη και προβολή προστατευόμενων περιοχών", στο πλαίσιο του έργου "Προβολή και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών της Ελλάδας".
 Διοργάνωση: ΕΚΒΥ
 Ημερομηνία-Τόπος: 27 Σεπτεμβρίου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Πασχαλιώ Ζλατίνη, Αναστασία Μιχαηλίδου.
22. Θέμα: 1ος Κύκλος Κατάρτισης "Αξιοποίηση Δεδομένων Δορυφορικών Συστημάτων Παρατήρησης της Γης», πρόγραμμα PONTOS"
 Διοργάνωση: ΔΠΘ, Εθνικό Κέντρο Έρευνας, και Τεχνολογικής Ανάπτυξης
 Ημερομηνία-Τόπος: 13-14 Οκτωβρίου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου
23. Θέμα: ODYSSEA Final Conference
 Διοργάνωση: ΔΠΘ
 Ημερομηνία-Τόπος: 3 Νοεμβρίου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου
24. Θέμα: 1η Συνάντηση Β' Φάσης INVALIDIS με θέμα: "Ενημέρωση και δικτύωση για τα Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη"
 Διοργάνωση: ΥΠΕΝ, ΟΦΥΠΕΚΑ.
 Ημερομηνία-Τόπος: 24 Νοεμβρίου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου
25. Θέμα: Διαδικτυακό Σεμινάριο "Εκμάθηση του Docutracs" για διακίνηση εγγράφων στον ΟΦΥΠΕΚΑ
 Διοργάνωση: ΟΦΥΠΕΚΑ.
 Ημερομηνία-Τόπος: 9-10 Δεκεμβρίου 2021, ZOOM
 Συμμετέχοντες: Δέσποινα Μιχαηλίδου, Αλέξανδρος Χαντζάρας, Πασχαλιώ Ζλατίνη, Αναστασία Μιχαηλίδου, Αθανάσιος Παπούδης, Κωνσταντίνα Κατσούλη, Ευτέρπη Πατετσίνη, Αναστασία Μιρλή, Ευανθία Χατζουλάκη, Γεωργία Χατζηφραιμίδου.
26. Θέμα: Διαδικτυακή Ημερίδα με θέμα «Προστασία της περιοχής εφαρμογής του έργου WILDLIFE FOR EVER».
 Διοργάνωση: Περιφέρεια Α.Μ.Θ.
 Ημερομηνία-Τόπος: 15 Δεκεμβρίου 2020.
 Συμμετέχοντες: Γεωργία Χατζηφραιμίδου, Ευτέρπη Πατετσίνη (παρουσίαση έργου Φ.Δ.).
27. Θέμα: Ανοιχτό Διαδικτυακό Φόρουμ στο πλαίσιο του προγράμματος WILDLIFE4EVER με θέμα "Ανοιχτό φόρουμ για τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων προστασίας των φυσικών περιοχών και την παρακολούθηση άγριων πτηνών"
 Διοργάνωση: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Α.Μ.Θ.

Ημερομηνία-Τόπος: 16 Δεκεμβρίου 2021, ZOOM
Συμμετέχοντες: Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου, Αναστασία Μιχαηλίδου

28. Θέμα: Διαδικτυακή Ημερίδα "Παράνομες δραστηριότητες στο φυσικό περιβάλλον και τις προστατευόμενες περιοχές", στο πλαίσιο του προγράμματος WILDLIFE4EVER, "Βελτίωση της βιοποικιλότητας μέσω της διαχείρισης και προστασίας των σπάνιων ειδών οικοτόπων στους ποταμούς Άρδα και Νέστο, καθώς και στην Οροσειρά της Ροδόπης".

Διοργάνωση: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Α.Μ.Θ.
Ημερομηνία-Τόπος: 17 Δεκεμβρίου 2021, ZOOM
Συμμετέχοντες: Αλέξανδρος Χαντζάρας, Αναστασία Μιχαηλίδου.

6. 5. Αποστολή Δελτίων Τύπου και Συνεντεύξεις

Εικόνα 6.29. Τροφοληψία λευκού ερωδιού.

Το 2021 ο Φ.Δ. έστειλε 6 Δελτία Τύπου που αφορούσαν επετειακές ημέρες σχετικά με την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος.

Δελτία Τύπου

1. Παγκόσμια Ημέρα Υγροτόπων (1 Φεβρουαρίου 2021)
2. Παγκόσμια Ημέρα Νερού (19 Μαρτίου 2021)
3. Ευρωπαϊκή Ημέρα Natura (21 Μαΐου 2021)
4. Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος (5 Ιουνίου 2021)
5. Παγκόσμια Ημέρα Ωκεανών (8 Ιουνίου 2021)
6. Παγκόσμια Ημέρα Ερημοποίησης και Ξηρασίας (17 Ιουνίου 2021).

Επίσης δόθηκαν 6 συνεντεύξεις σε τηλεοπτικά και έντυπα μέσα.

Συνεντεύξεις:

1. Συνέντευξη στην ΕΡΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ, κα Μαχαίρα, αναφορικά με ένταξη των Τεχνικών Δελτίων του Φορέα Διαχείρισης στο ΠΕΠ Α.Μ.Θ και στο πρόγραμμα ΥΜΕΠΕΡΑΑ, από την κα. Δέσποινα Μιχαλίδου (14 Ιανουαρίου 2021).
2. Συνέντευξη στην ΕΡΤ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ, κα Νικολάου αναφορικά με ένταξη των Τεχνικών Δελτίων του Φορέα Διαχείρισης στο ΠΕΠ Α.Μ.Θ και στο πρόγραμμα ΥΜΕΠΕΡΑΑ και των πλημμυρών στην ευρύτερη περιοχή της ΠΕ Ροδόπης, από την κα. Δέσποινα Μιχαλίδου (27 Ιανουαρίου 2021).
3. Συνέντευξη στην ΕΡΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ, κα Μαχαίρα, αναφορικά με Παγκόσμια Ημέρα Υγροτόπων, από την κα. Αναστασία Μιρλή (2 Φεβρουαρίου 2021).
4. Συνέντευξη στην ΕΡΤ3, εκπομπή Ο3, για την παρουσίαση του προγράμματος Bio2care, από τον Πρόεδρο του Φ.Δ. κ. Γεώργιο Γκαϊντατζή και την κα. Αναστασία Μιρλή (8 Φεβρουαρίου 2021).
5. Συνέντευξη στην ΕΡΤ, Η Φωνή της Ελλάδας, κα Φραντζεσκάκη, αναφορικά με την Περιβαλλοντική Αξία και Προγράμματα Διαδρομών στα Στενά και στο Δέλτα Νέστου, από την κα. Αναστασία Μιρλή (1 Μαρτίου 2021).
6. Συνέντευξη στην ΕΡΤ3, Η Τέχνη του Δρόμου, αναφορικά με την Περιβαλλοντική αξία του παραποτάμιου δάσους και των Λιμνοθαλασσών του Δέλτα Νέστου, από την κα. Αναστασία Μιρλή (24 Μαρτίου 2021).
7. Συνέντευξη σε τελειόφοιτη φοιτήτρια του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, στο πλαίσιο εκπόνησης πτυχιακής εργασίας, σχετικά με έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 2020 στο ΕΠΑΜΑΘ, από τον κ. Αλέξανδρο Χαντζάρα (21 Απριλίου 2021).
8. Συνέντευξη στην εφημερίδα ΕΜΠΡΟΣ, κα Μαριάννα Ξανθοπούλου για τις δακτυλιώσεις των νεοσσών πελαργών, από την κα. Αναστασία Μιχαλίδου (22 Ιουνίου 2021).

6. 6. Εθελοντισμός

Εικόνα 6.30. Φοινικόπτερα στο ΕΠΑΜΑΘ.

Ένας από τους στόχους του ΦΔ αποτελεί η λειτουργία ενός δικτύου εθελοντών-φίλων του Εθνικού Πάρκου και η προώθηση της εθελοντικής δράσης σε παιδιά και ενήλικες, τόσο σε τοπικό όσο και σε ευρύτερο επίπεδο. Μέσα από αυτό το δίκτυο εθελοντών, το οποίο διατηρεί ο ΦΔ, οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν συνδράμουν ανάλογα με τις δυνατότητες, το χρόνο και τις γνώσεις τους σε δράσεις που υλοποιούνται στην προστατευόμενη περιοχή.

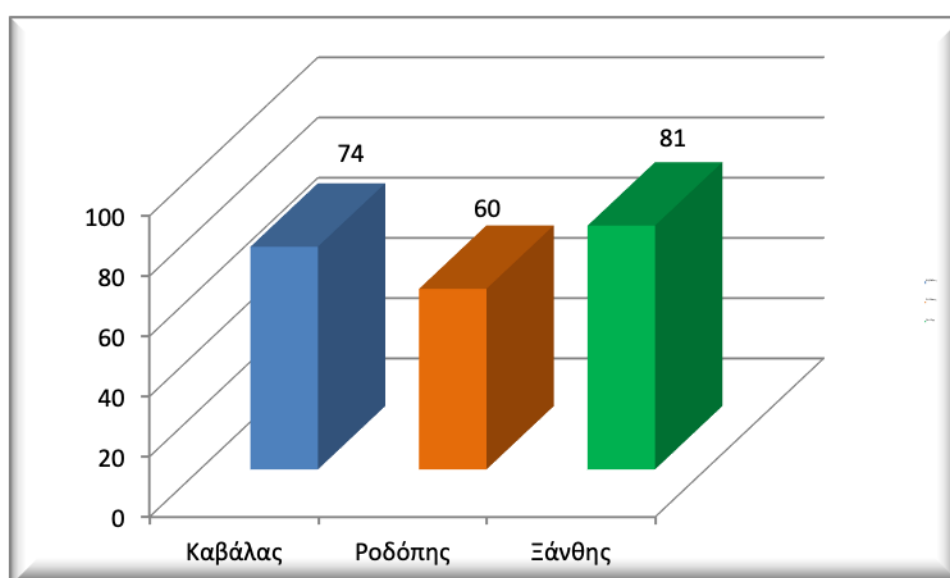
Οι εγγεγραμμένοι εθελοντές μας είναι 111

Το 2021 δεν πραγματοποιήθηκαν εθελοντικές δράσεις εξαιτίας της λήψης μέτρων για την αποφυγή διασποράς της COVID-19.

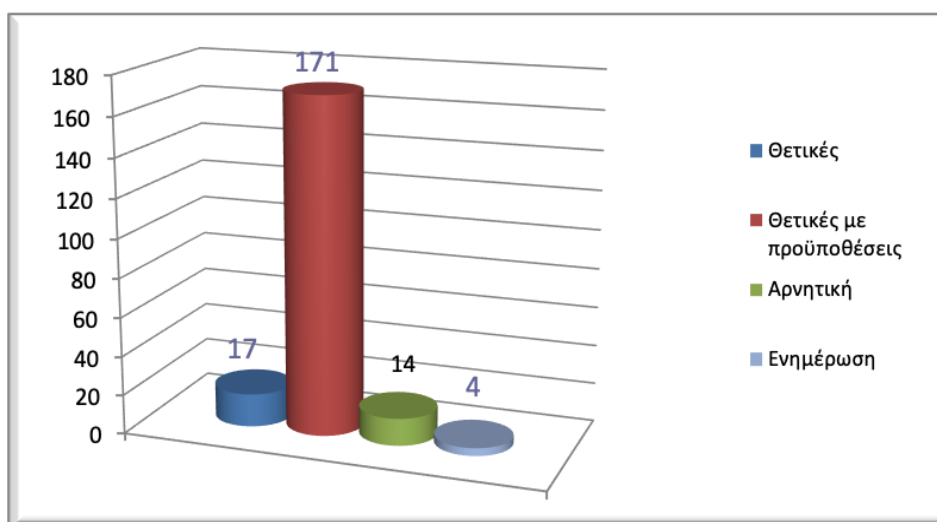
6.7. Γνωμοδοτήσεις

Το 2021 διαβιβάστηκαν στον Φορέα Διαχείρισης 215 φάκελοι έργων προς γνωμοδότηση. Τα στοιχεία αυτά ενσωματώθηκαν στη βάση δεδομένων GIS με απώτερο σκοπό την καταγραφή των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων στην προστατευόμενη περιοχή και την καλύτερη αξιολόγηση των νέων μελετών. Σημαντικό ρόλο στις παραπάνω γνωμοδοτήσεις έχει το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης με τη συμβολή της επιστημονικής επιτροπής.

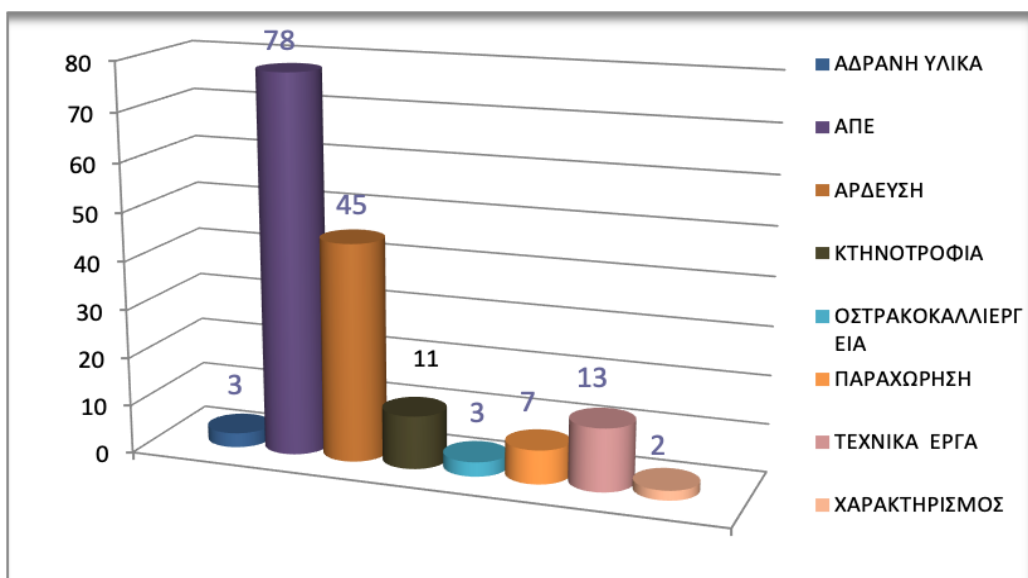
Στα γραφήματα που ακολουθούν παρουσιάζονται συνολικά οι μελέτες, ανά Π.Ε, ανά είδος δραστηριότητας και η γνωμοδότηση του Φ.Δ.

Εικόνα 6.31. Υποβληθείσες μελέτες ανά Περιφερειακή Ενότητα.

Εικόνα 6.32. Γνωμοδοτήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2021.

Εικόνα 6.33. Συνολικός αριθμός μελετών ανά κατηγορία.

6.8. Άδειες επιστημονικής έρευνας – Παροχή στοιχείων

Εικόνα 6.34. Λιμνοθάλασσα Έλος.

Παροχή ερευνητικών αδειών και λοιπών δραστηριοτήτων

Το 2021 εκδόθηκαν από τον ΦΔ οι εξής ερευνητικές άδειες και δόθηκαν άδειες για λοιπές δραστηριότητες εντός της περιοχής ευθύνης του ΦΔ:

1. Άδεια δακτυλίωσης Ασημόγλαρων στη λιμνοθάλασσα Αρωγή, στον Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Δέλτα Έβρου και Σαμοθράκης.
2. Ερευνητική άδεια στο ΙΜΔΟ.ΕΛΓΟ "ΔΗΜΗΤΡΑ", με θέμα την "Αποκατάσταση, διαχείριση και αξιοποίηση των οικοτόπων προτεραιότητας των παράκτιων περιοχών της Μεσογείου 91Ε0* στο πλαίσιο υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Προγράμματος του έργου LIFE PRIMED (LIFE17 NAT/GR/000511)", για το ΝΕΣΤΟ.

Παροχή δεδομένων

Η παροχή δεδομένων αφορά σε δεδομένα αβιοτικών δεδομένων των τηλεμετρικών σταθμών του ΦΔ και δεδομένα των προγραμμάτων παρακολούθησης τύπων οικοτόπων και ειδών που υλοποιεί ο ΦΔ καθώς και δεδομένα που συλλέγει από το πρόγραμμα επόπτευσης/φύλαξης.

1. Παροχή δεδομένων βιοποικιλότητας σε ιδιωτική μελετητική εταιρεία στο πλαίσιο σύνταξης Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΕΟΑ).

6.9. Εκπόνηση Εθνικών –Ευρωπαϊκών-Διεθνών Προγραμμάτων.

1. Επιχορήγηση του Φ.Δ. Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας & Θάσου για δράσεις διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων»

Φορέας χρημ/σης:

ΕΣΠΑ -ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Σκοπός του έργου:

Αφορά την υλοποίηση διαχειριστικών δράσεων εντός της περιοχής αρμοδιότητας του Φ.Δ. μετά και την ένταξη των νέων περιοχών του δικτύου NATURA 2000.

Ειδικότερα περιλαμβάνει:

- Πρόγραμμα δακτυλιώσεων στρουθιόμορφων και παρυδάτιων πουλιών
- Παρακολούθηση του διαχειμάζοντος πληθυσμού των Κεφαλουδιών (*Oxyoura leucocephala*) και των διατροφικών συνηθειών
- Ειδική μελέτη Διαχείρισης Λιβαδικών Εκτάσεων στο ΕΠΑΜΑΘ
- Καταγραφή Πιέσεων, Απειλών, Δραστηριοτήτων και Εκπαίδευση Προσωπικού στις Νέες Περιοχές του Δικτύου Natura 2000, Χωρικής Αρμοδιότητας του Φ.Δ.
- Δράσεις προστασίας και διατήρησης ειδών (Λευκός Πελαργός, Κιρκινέζι, Νανόμπουφος, Χαλκοκουρούνα, Βραχοκιρκινέζο, Γλαρόνια, Θαλασσοπούλια, Μύχος, Θαλασοκόρακας)
- Βελτίωση κατάστασης διατήρησης Αποικιών Ερωδιών στο Πόρτο Λάγος και την Κεραμωτή
- Δράσεις μείωσης θνητότητας τραυματισμένων άγριων ζώων Κοινοτικού ενδιαφέροντος
- Δημιουργία Μοντέλου υπολογισμού παροχής Νέστου
- Παρακολούθηση ποιότητας νερών των χειμάρρων και καναλιών που εκβάλλουν στην λίμνη Βιστωνίδα και τη λίμνη Ισμαρίδα
- Ενίσχυση του δικτύου των τηλεμετρικών σταθμών
- Προμήθεια επιστημονικού εξοπλισμού, εξοπλισμού πεδίου, οχήματα
- Δικτύωση αναφορικά με θέματα αρμοδιοτήτων σε μεταβατικά ύδατα (λ/θ), θέματα πιέσεων και προτάσεων για τον ποταμό Νέστο
- Προβολή προγράμματος και δράσεων

Προϋπολογισμός:

999.775,00 ευρώ (Ταμείο Συνοχής)

Στο πλαίσιο της πράξης έως 31/12/2021 υλοποιήθηκαν τα εξής:

- Τροποποίηση του Τεχνικού Δελτίου της Πράξης και της απόφασης Αυτεπιστασίας.
- Υπογραφή σύμβασης προμήθειας ειδών ιματισμού για το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης, προϋπολογισμού 15.183,11 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.
- Υπογραφή, παραλαβή και πληρωμή σύμβασης προμήθειας εξοπλισμού γραφείων, προϋπολογισμού 2.876,80 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.
- Ολοκληρώθηκε η παραλαβή και η πληρωμή που αφορούσε την προμήθεια δακτυλιδιών τύπου ELSA για τη δακτυλίωση λευκού πελαργού, προϋπολογισμού 2.890,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.
- Υπογραφή σύμβασης προμήθειας ειδών ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού, προϋπολογισμού 33.720,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.
- Υπογραφή σύμβασης προμήθειας ειδών τεχνητών πλατφορμών στο πλαίσιο των δράσεων για τους λευκούς πελαργούς, προϋπολογισμού 21.997,60 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.
- Υπογραφή σύμβασης ανάθεσης υπηρεσιών για τη δημιουργία ιστοσελίδας του Φορέα Διαχείρισης, προϋπολογισμού 7.420,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.
- Υπογραφή συμβάσεων προμήθειας καυσίμων για την υλοποίηση των δράσεων της ενταγμένης πράξης (Υποέργο 1), προϋπολογισμού 18.250,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.
- Προέγκριση από τη Διαχειριστική Αρχή του ΥΜΕΠΕΡΑΑ της διακήρυξης για την ανάθεση του Υποέργου 2 «Δράσεις διατήρησης οικοτόπων προτεραιότητας του ΕΠΑΜΑΘ. Αβιοτικοί Παράμετροι» προϋπολογισμού 226.660,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.
- Στο πλαίσιο των «Δράσεων Διαχείρισης Τραυματισμένων Άγριων Ζώων Κοινοτικού και Εθνικού ενδιαφέροντος στην ευρύτερη περιοχή του ΕΠΑΜΑΘ» και του υπογεγραμμένου Πρωτοκόλλου Συνεργασίας με το Σωματείο «Δράση για την Άγρια Ζωή», συνεχίστηκαν και το 2021 οι δράσεις περισυλλογής τραυματισμένων άγριων ζώων από την περιοχή αρμοδιότητας του Φ.Δ. και έγινε η πληρωμή της ετήσιας συμφωνηθείσας συνδρομής για το έτος 2020 που αντιστοιχεί στο ποσό των 2.500,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.
- Στο πλαίσιο υλοποίησης των «Δράσεων Προστασίας του αναπαραγόμενου πληθυσμού του Λευκού Πελαργού (*Ciconia ciconia*), υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας με τους κατά τόπους ΔΕΔΔΗΕ (Ξάνθης, Καβάλας, Κομοτηνής).

2. «Προστασία και ανάδειξη της βιοποικιλότητας των προστατευόμενων περιοχών αρμοδιότητάς του Φορέα Διαχείρισης Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας και Θάσου»

Φορέας χρημ/σης:	ΕΣΠΑ - ΠΕΠ ΑΜΘ
Σκοπός του έργου:	Στοχεύει σε δράσεις μελέτης, προστασίας και διαχείρισης της άγριας πανίδας αλλά και των αγροτικών καλλιεργειών και κατά συνέπεια της αγροτικής οικονομίας της περιοχής αλλά και σε δράσεις μελέτης, έρευνας και ανάδειξης της προστατευόμενης περιοχής.

Ειδικότερα περιλαμβάνει:

- Διαχειριστικές δράσεις για τη μείωση των ζημιών που προκαλούνται σε αγροτικές εκτάσεις από πληθυσμούς αγριόχοιρων
- Δράσεις διαχείρισης του πληθυσμού άγριων αλόγων των Στενών Νέστου
- Πρόληψη της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στην προστατευόμενη περιοχή
- Τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων με στόχο τη μείωση ατυχημάτων με άγρια ζώα σε οδικές αρτηρίες
- Ένταξη του Δέλτα, των Στενών και της ευρύτερης περιοχής του Νέστου στο πρόγραμμα MAB/ UNESCO
- Καταγραφή και προβολή των αλιευτικών παραδόσεων με στόχο την ανάδειξη και διατήρηση της μορφής εκμετάλλευσης των λ/θ.
- Βελτίωση προσβασιμότητας Ατόμων ΑΜΕ σε Δομές του Φ.Δ.
- Εμπλουτισμός των Εκθέσεων των Κέντρων Πληροφόρησης (Δέλτα Νέστου και Λιμνών Βιστωνίδας-Ισμαρίδας) με χρήση σύγχρονης τεχνολογίας. Διαμόρφωση παιχνιδιών στον αύλειο χώρο του Κέντρου Πληροφόρησης Λιμνών Βιστωνίδας-Ισμαρίδας.
- Ανάπτυξη Οικολογικών και Πολιτιστικών Διαδρομών στην Προστατευόμενη Περιοχή.
- Τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων και πινακίδων κατεύθυνσης
- Ενημερωτικό υλικό
- Προβολή υλοποιούμενης πράξης

Προϋπολογισμός: 931.060,00 ευρώ

Δεν ενεργοποιήθηκαν οι δράσεις της ενταγμένης στο ΠΕΠ πράξης, λόγω αδυναμίας χρηματοδότησης του Φ.Δ., σε συνέχεια κατάσχεσης των λογαριασμών του.

6.10. Σήμανση Ποιότητας και συνεργασίας

Εικόνα 6.35. Σήμανση Ποιότητας και Συνεργασίας ΕΠ ΑΜΑΘ

Η Σήμανση Ποιότητας και Συνεργασίας ΕΠΑΜΑΘ είναι ένα εμπορικό σήμα που λειτουργεί ως σύμβολο για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παράγονται/προσφέρονται στην Προστατευόμενη Περιοχή του Εθνικού Πάρκου Ανατολικής Μακεδονίας–Θράκης (ΕΠΑΜΑΘ) και λειτουργεί ήδη τρία χρόνια για τους τομείς της Αγροτικής παραγωγής και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων, της κτηνοτροφίας και του τουρισμού (εστίαση, φιλοξενία).

Αποτελεί ένα δυναμικό σήμα που εξελίσσεται ανάλογα με τις απαιτήσεις της τοπικής και διεθνής αγοράς. Μέσα από τις συνεχείς διαβουλεύσεις με τοπικούς παραγωγούς και επιχειρηματίες η Σήμανση διαμορφώνεται έτσι ώστε να καλύπτει τις ανάγκες τόσο της αγοράς όσο και τον καταναλωτών για ποιοτικά προϊόντα και υπηρεσίες με σεβασμό στις αρχές και τις αξίες της προστασίας του περιβάλλοντος.

Το 2017, για πρώτη χρονιά, λειτούργησε η «Σήμανση Ποιότητας & Συνεργασίας ΕΠΑΜΑΘ» για τον τομέα Τουρισμός: Υπαίθριες Δραστηριότητες. Ο συγκεκριμένος τομέας (Υπαίθριες Δραστηριότητες) αφορά ειδικές ή θεματικές μορφές τουρισμού που συνδέονται με ξεναγήσεις και δραστηριότητες αναψυχής (κωπηλασία, ποδηλασία, βόλτα με άλογα κ.α.) εντός του Εθνικού Πάρκου Ανατολικής Μακεδονίας –Θράκης (ΕΠΑΜΑΘ). Η απόδοση της Σήμανσης Ποιότητας και Συνεργασίας ΕΠΑΜΑΘ χωρίζεται σε πιστοποίηση φυσικών προσώπων για Ξενάγηση-Συνοδεία και την πιστοποίηση τουριστικών γραφείων και επιχειρήσεων που ασχολούνται με τη διοργάνωση και διεξαγωγή προγραμμάτων εναλλακτικού τουρισμού και δραστηριοτήτων υπαίθρου που δραστηριοποιούνται εντός του ΕΠΑΜΑΘ.

Τα κριτήρια ένταξης στη Σήμανση ποιότητας και Συνεργασίας ΕΠΑΜΑΘ για όλους τους κλάδους βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Φορέα Διαχείρισης www.epamath.gr

7. Αξιολόγηση Εφαρμοσμένης Διαχείρισης Προστατευόμενης Περιοχής.

Εικόνα 7.1. Νεαρά φοινικόπτερα στον υγρότοπο.

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται τα σημαντικότερα προβλήματα που έχουν προκύψει από την παρακολούθηση και διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής. Σε αυτή την αποτίμηση συνέβαλαν οι καταγραφές από τα προγράμματα παρακολούθησης των τύπων οικοτόπων /ειδών και του προγράμματος επόπτευσης-φύλαξης, αλλά και η συνολική αξιολόγηση με βάση την εμπειρία του προσωπικού και της επιστημονικής επιτροπής του Φ.Δ. Δεδομένου ότι η έννοια του περιβάλλοντος είναι αρκετά πολύπλοκη και πολυδιάστατη επιχειρείται η προσέγγιση της αντιμετώπισης των καταγεγραμμένων προβλημάτων, ενώ προτείνονται συναφή έργα και δράσεις για την μείωση ή ανάσχεση των αρνητικών επιπτώσεων αυτών.

7.1. Καταγραφή Προβλημάτων

Το 2021 λόγω μη χρηματοδότησης του Φ.Δ. για τις λειτουργικές του δαπάνες έως και τον Νοέμβριο, δεν έγιναν έξοδοι επόπτευσης-φύλαξης στο πεδίο. Συνεχίζουν να υφίστανται ως θέματα διαχείρισης αυτά που είχαν καταγραφεί και στην Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης του 2020.

Επιγραμματικά:

- Υποβάθμιση της λίμνης Ισμαρίδας
- Διαχείριση λίμνης Βιστωνίδας
- Διαχείριση ποταμού Νέστου
- Ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών αποβλήτων
- Πυρκαγιές

- Αμμοληψίες
- Υφαλμύρωση υπόγειου παράκτιου υδροφορέα
- Πιέσεις λόγω αύξησης αιτημάτων χωροθέτησης έργων και δραστηριοτήτων.

7.2 Λοιπά θέματα αναφορικά με τη λειτουργία του Φ.Δ.

Εικόνα 7.2. Ανατολικό ανάχωμα ποταμού Νέστου.

7.2.1. Ένταξη νέων περιοχών στην αρμοδιότητα του Φ.Δ., έλλειψη αντίστοιχης χρηματοδότησης και υποδομών.

Όπως είχε αναφερθεί και κατά την Έκθεση Αξιολόγησης του έτους 2021, στο πλαίσιο του Ν. 4519/2018 δόθηκαν στην αρμοδιότητα του Φ.Δ. Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας και Θάσου, επιπλέον περιοχές του δικτύου Natura 2000, έκτασης 122.227,74 εκταρίων. Παρά το γεγονός αυτό το 2021 η χρηματοδότηση του Φ.Δ. ήταν μηδενική, λόγω των προβλημάτων κατάσχεσης του λογαριασμού Ταμειακής Διαχείρισης στην Τράπεζα της Ελλάδος, σε συνέχεια τη τελεσίδικης δικαστικής απόφασης 135/2012 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ξάνθης. Γίνεται αντιληπτό ότι δεν ήταν δυνατό να καλυφθούν ούτε σε βασικό επίπεδο οι ανάγκες τόσο γνώσης όσο και επιτήρησης-επόπτευσης της περιοχής αρμοδιότητας του Φ.Δ. Βασική συνιστώσα για την κάλυψη των αναγκών και για τις νέες περιοχές που περιήλθαν στην αρμοδιότητα του Φ.Δ. είναι η στελέχωση του Φ.Δ. με επιπλέον προσωπικό και ενδυνάμωσή του με νέο εξοπλισμό και υποδομές. Ειδικότερα σε περιπτώσεις όπως το νησί της Θάσου είναι ακόμη πιο επιβεβλημένη η στήριξη με επιπλέον πόρους (ανθρώπινους και οικονομικούς).

Η επίλυση των προβλημάτων χρηματοδότηση που ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2021, καθώς και η έναρξη υλοποίησης της χρηματοδοτούμενης από το ΥΜΕΠΕΡΑΑ και το ΠΕΠ ΑΜΘ ενταγμένων πράξεων του Φ.Δ. θα βοηθήσει στην επανεκκίνηση των δραστηριοτήτων κατά το επόμενο έτος και τη δυνατότητα παρουσίας του Φ.Δ. και στις νέες περιοχές αρμοδιότητάς του.

7.2.2. Θέματα ιδιοκτησιακού καθεστώτος των Κέντρων Πληροφόρησης που αποκλείουν τον Φ.Δ. από ένταξη σε χρηματοδοτικά προγράμματα.

Τα τελευταία χρόνια καταγράφεται συνεχώς το μείζον θέμα οριστικοποίησης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος που αφορά τα δυο Κέντρα Πληροφόρησης που έχει στην αρμοδιότητά του ο Φ.Δ., γεγονός που έχει γνωστοποιηθεί κατ' επανάληψη σε όλες τις ηγεσίες που έχουν περάσει από το αρμόδιο υπουργείο (ΥΠΕΝ). Τα δυο Κέντρα Πληροφόρησης είχαν ανεγερθεί κατά τη δεκαετία του 1990, με άδεια στο ΥΠΕΧΩΔΕ. Για το Κέντρο Πληροφόρησης Λιμνών Βιστωνίδας-Ισμαρίδας που βρίσκεται στο Πόρτο Λάγος Ξάνθης, τίθεται γενικότερο θέμα ιδιοκτησίας, καθώς ήταν μεταξύ των περιοχών για τις οποίες το ελληνικό δημόσιο ήταν σε διένεξη με την Μονή Βατοπεδίου. Για δε το Κέντρο Πληροφόρησης Δέλτα Νέστου που βρίσκεται στην Κεραμωτή Καβάλας, θα πρέπει το ελληνικό δημόσιο να ολοκληρώσει τη διαδικασία νομιμοποίησης αυθαίρετης κατασκευής και παραχώρησης γηπέδου, καθώς τμήμα του κτηρίου ανεγέρθηκε σε οικόπεδο για το οποίο δεν είχαν γίνει οι αναγκαίες πράξεις παραχώρησης. Ο Φ.Δ. σε συνεργασία με τον Δήμο Νέστου (στα διοικητικά όρια του οποίου υπάρχει το εν λόγω Κέντρο Πληροφόρησης) έχει τα απαιτούμενα τοπογραφικά διαγράμματα προκειμένου να γίνουν από πλευράς υπουργείου οι προβλεπόμενες διαδικασίες.

Τα παραπάνω προβλήματα (μη ύπαρξη ξεκάθαρου ιδιοκτησιακού καθεστώτος) αποτέλεσαν και αποτελούν εμπόδιο σε προσπάθειες χρηματοδότησης για κτηριακές βελτιώσεις που κρίνονται πλέον αναγκαίες με το πέρας των δεκαετιών (επισκευές, εκσυγχρονισμός, ενεργειακή αναβάθμιση, κ.α.), ενώ δημιουργούνται και βασικά θέματα ασφάλειας τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για τους επισκέπτες.

7.2.3. Η επίλυση των θεμάτων προσωπικού που στελεχώνει τον Φορέα Διαχείρισης.

Έως και τις 31.12.2021 στον Φ.Δ. εργάζονται έντεκα υπάλληλοι. Από αυτούς μόνο οι δυο (2) είναι αορίστου χρόνου, βάσει απόφασης του ΑΣΕΠ και αντίστοιχων οργανικών θέσεων που έχουν συσταθεί με ΚΥΑ. Οι υπόλοιποι εννέα (9) απασχολούνται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Αρχικά είχαν προσληφθεί στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΠΠΕΡΑΑ και συνεχίζουν να εργάζονται βάσει των διατάξεων του Ν. 4519/2018 (αρθρ. 11 παράγραφος 2α), όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 89 του Ν.4605/2019. Με τις δρομολογούμενες ενέργειες για τη μετατροπή των Φορέων Διαχείρισης σε ΜΔΠΠ και την υπαγωγή τους στον ΟΦΥΠΕΚΑ θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για συνέχιση του προσωπικού αυτού, ειδικότερα σε μια περίοδο υλοποίησης σημαντικών δράσεων μέσω των δυο πράξεων χρηματοδοτούμενων από το ΕΣΠΑ έως 31.12.2023 συνολικού προϋπολογισμού που φτάνει περίπου τα δυο εκατομμύρια ευρώ.. Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της περιοχής του Εθνικού Πάρκου Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και των περιοχών Natura 2000 που έχουν ενταχθεί στις περιοχές αρμοδιότητάς του, ο Φ.Δ. Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας έχει ανάγκη επιπλέον επιστημονικού προσωπικού και υποδομών-εξοπλισμού εργασίας, καθώς αφορά μια εκτεταμένη περιοχή που περιλαμβάνει υγροτοπικές, δασικές, νησιωτικές και θαλάσσιες περιοχές. Είναι πολύ σημαντικό οι βασικές δαπάνες λειτουργίας να καλύπτονται στο σωστό χρόνο από τακτικό προϋπολογισμό, έτσι ώστε να μπορούν να επιτελούνται αποτελεσματικά οι προβλεπόμενες από τον νόμο αρμοδιότητες.

7.2.4. Η μη έκδοση έως και σήμερα του Π.Δ. που να καλύπτει και τις νέες περιοχές που εντάχθηκαν στην αρμοδιότητα του Φ.Δ.

Όπως έχει αναφερθεί και κατά το παρελθόν στις αντίστοιχες Ετήσιες Εκθέσεις, συνεχίζει να υφίσταται ως πρόβλημα η μη έκδοση Προεδρικού Διατάγματος για τη ζωνοποίηση και τον καθορισμό των χρήσεων γης στην προστατευόμενη περιοχή. Το 1996 εκδόθηκε το πρώτο νομοθετικό κείμενο (ΚΥΑ 5796/1996) με την οποία γίνεται ο χαρακτηρισμός των υγροβιοτόπων Δέλτα Νέστου, Λίμνης Βιστωνίδας, Λίμνης Ισμαρίδας και της ευρύτερης περιοχής, ως Εθνικό Πάρκο και αντίστοιχα η οριοθέτηση ζωνών προστασίας και αντίστοιχων χρήσεων γης. Δυστυχώς μετά την παρέλευση οκτώ ετών, το 2008, αντί να εκδοθεί Προεδρικό Διάταγμα για την προστατευόμενη περιοχή, βάσει και των προβλέψεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, εκδόθηκε μια ακόμη ΚΥΑ (44549/2008-ΦΕΚ 497/Δ') με τροποποιήσεις στις ζώνες προστασίας και στις επιτρεπόμενες χρήσεις γης. Μέχρι και την εκπνοή του 2019 η έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος που θα έθετε σε σωστό νομικό πλαίσιο το καθεστώς προστασίας και τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης, δεν ολοκληρώθηκε, δημιουργώντας πλήθος προβλημάτων, τα οποία κλήθηκε σε πολλές περιπτώσεις να αντιμετωπίσει ο Φ.Δ.

Συνεχίζει να βρίσκεται σε εξέλιξη, κατόπιν διεθνούς διαγωνισμού του ΥΠΕΝ, η υλοποίηση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών μέσω των οποίων θα τεκμηριωθεί η σημασία του προστατευτέου αντικειμένου και θα καταλήξει σε πρόταση σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος. Στο πλαίσιο του εν λόγω διαγωνισμού, αναμένεται και η υλοποίηση των Σχεδίων Διαχείρισης των περιοχών Natura 2000 σε όλη την Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένου και των περιοχών ευθύνης του Φ.Δ. Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας και Θάσου). Κατά τη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε, στην έδρα του Φ.Δ. στο Πόρτο Λάγος, με εκπροσώπους της αναδόχου εταιρίας (ΟΜΙΚΡΟΝ) τον Μάιο του 2019 τέθηκαν κάποιες βασικές παράμετροι που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκπόνηση των παραπάνω μελετών-προτάσεων (περιοχή αναφοράς-εφαρμογής των μελετών, τρόπος διαβούλευσης σχεδίου Π.Δ. και Διαχειριστικού Σχεδίου), έτσι ώστε αυτά να τύχουν καλύτερης αποδοχής και δυνατοτήτων ουσιαστικής εφαρμογής στη συνέχεια.

7.2.5. Χρηματοδότηση του Φ.Δ. έναντι δικαστικής απόφασης του 2012

Με την εκπνοή του 2021 κατέστη δυνατή η χρηματοδότηση του Φ.Δ. έναντι δικαστικής απόφασης που εκδόθηκε το 2012 και έχει καταστεί οριστική από το 2013. Μετά από μια μακρά περίοδο κατασχέσεων των τραπεζικών λογαριασμών του Φορέα Διαχείρισης, με αποκορύφωμα και την πράξη κατάσχεσης στον λογαριασμό Ταμειακής Διαχείρισης στην Τράπεζα της Ελλάδος και την αδυναμία καταβολής των μισθοδοσιών των υπαλλήλων του Φ.Δ. για οκτώ μήνες, ο Φ.Δ. έλαβε έκτακτη χρηματοδότηση για την αποπληρωμή των οφειλών της δικαστικής απόφασης και την επανέναρξη σταδιακά της ομαλότητας στη λειτουργία του, με τη λήψη και της χρηματοδότησης από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 2021, λίγο πριν από το κλείσιμο του έτους.

7.2.6 Η μεγάλη καθυστέρηση στη λήψη της ετήσιας χρηματοδότησης.

Σε συνέχεια της κατάσχεσης της χρηματοδότησης του Φ.Δ. από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 2020, λόγω της μη αποπληρωμής της 135/2012 Απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ξάνθης, ο Φ.Δ. δεν ήταν δυνατό να λάβει ούτε τη χρηματοδότηση από τον Τακτικό

Προϋπολογισμό του 2021, έως και τον Νοέμβριο της ίδιας χρονιάς. Αυτό έγινε εφικτό, όταν τελικά ο Φ.Δ. έλαβε έκτακτη χρηματοδότηση για την κάλυψη των υποχρεώσεων που προέκυψαν από τη δικαστική απόφαση και έγινε άρση της κατάσχεσης. Άμεση συνέπεια αυτής κατάστασης ήταν το γεγονός ότι κατά τη μεγαλύτερη διάρκεια ουσιαστικά του έτους, ο Φ.Δ. δεν ήταν σε θέση να καλύψει ουσιαστικά τις βασικές λειτουργικές ανάγκες του, αλλά και τις απαιτήσεις διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής, όπως άλλωστε επισημάνθηκε κατ' επανάληψη σε σχετική αλληλογραφία προς το εποπτεύον υπουργείο.

7.2.7 Άρνηση μεταφοράς τραυματισμένων άγριων ζώων από ΚΤΕΛ.

Τα συνεχιζόμενα προβλήματα στην χρηματοδότηση του ΦΔ για 6^η συνεχή χρονιά, σε συνδυασμό, αφενός με τον περιορισμό των μετακινήσεων λόγω του κορωνοϊού και αφετέρου με την άρνηση εκτέλεσης αποστολών τραυματισμένων άγριων ζώων από τα ΚΤΕΛ Ξάνθης και Καβάλας (το 2016 και 2017 αντίστοιχα), δημιούργησαν ένα τεράστιο πρόβλημα με το σύνολο των τραυματισμένων άγριων ζώων της ευρύτερης περιοχής, αναφορικά τις διαδικασίες περίθαλψης και επανένταξης. Ο ΦΔ σε συνέχεια των εγγράφων που απέστειλε, το 2014 με κοινή επιστολή Περιβαλλοντικών Οργανώσεων και Φορέων Διαχείρισης στον τότε Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων και το 2018 με το Αρ.Πρωτ.14130/04-04-18 έγγραφο προς τους τότε Υπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υποδομών & Μεταφορών, προσπάθησε με ενημερωτικό ηλεκτρονικό μήνυμα, να ενημερώσει τον νεοσύστατο Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), εκθέτοντας το ιστορικό και ζητώντας την έκδοση σχετικής εγκυκλίου και την επίλυση του προβλήματος. Δυστυχώς, στις αρχές Οκτώβρη και έπειτα από την ψήφιση του Ν.4830/2021 «Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς», δημιουργήθηκε νέο πρόβλημα, καθώς για ακόμη μια φορά δεν υπήρξε μέριμνα ώστε να εξαιρεθούν τα άγρια ζώα από τις ειδικές ρυθμίσεις που αφορούν στην διαδικασία μετακίνησης και μεταφοράς, με αποτέλεσμα την παρερμηνεία των διατάξεων και τελικά την άρνηση και του ΚΤΕΛ Ροδόπης στην αποστολή των ζώων αυτών. Άμεσα, σε μια ύστατη προσπάθεια, ο ΦΔ με το Αρ.Πρωτ.19425/13-10-21 έγγραφο, προς τα Υπουργεία Υποδομών & Μεταφορών, Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, προσπάθησε εκ νέου να ενημερώσει τους αρμόδιους, χωρίς ωστόσο να υπάρξει αποτέλεσμα. Το θέμα λύθηκε σε τοπικό επίπεδο, χάρη στη μεσολάβηση της Οικολογικής Ομάδας Ροδόπης, την ευαισθησία της Διοίκησης του ΚΤΕΛ Ροδόπης και τη συνεργασία εθελοντών του Σωματείου Περίθαλψης και υπαλλήλων του ΦΔ. Κρίνεται σκόπιμη η έκδοση νομοθετικής διάταξης που θα δίνει σαφείς διευκρινήσεις για το χειρισμό και τη μεταφορά άγριων τραυματισμένων ειδών μέσω των ΚΤΕΛ, έτσι ώστε να αρθούν τα προβλήματα.

7.2.8. Δυσκολίες που προκύπτουν από την εφαρμογή ή και ερμηνεία της υφιστάμενης νομοθεσίας, κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων μας, κλπ.

Το ισχύον νομικό πλαίσιο που διέπει το καθεστώς προστασίας του Εθνικού Πάρκου ΑΜΘ είναι η ΚΥΑ (44549/2008-ΦΕΚ 497/Δ') η οποία πλέον θεωρείται νομικά ελλειμματική, ενώ λόγω της παρέλευσης πολλών ετών από την έκδοσή της κρίνεται παρωχημένη, καθώς στις επιμέρους διατάξεις της δεν λαμβάνει υπόψη την συνεχή τροποποίηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και την διαχρονική εξέλιξη του τύπου των έργων και δραστηριοτήτων. Επίσης, δεν είναι κατοχυρωμένη νομικά η δεσμευτικότητα και η υποχρεωτική αποδοχή τους από τις αρμόδιες αρχές των γνωμοδοτήσεων με βάση το προαναφερόμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την

προστατευόμενη περιοχή, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις η συνεργασία με αδειοδοτούσες αρχές είναι ελλιπής έως προβληματική με συνέπεια να μην προκύπτει η βέλτιστη δυνατή αδειοδοτική πράξη ως προς τη χωροθέτηση έργων και δραστηριοτήτων στη προστατευόμενη περιοχή. Συχνά, οι αρμόδιες υπηρεσίες εμφανίζονται ως μη ενήμερες για το νομικό πλαίσιο που διέπει την προστατευόμενη περιοχή. Αυτό συμβαίνει, λόγω της μη εναρμόνισης της νομοθεσίας από διέπει τις εκάστοτε υπηρεσίες με τη νομοθεσία που αφορά τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, αλλά και λόγω της μη ενημέρωσης των αρμόδιων υπηρεσιών για το Ν.4519/2018 και τις υποχρεώσεις τους απέναντι στον Φορέα Διαχείρισης.

Ως προς την άσκηση της αρμοδιότητας γνωμοδότησης για έργα και δραστηριότητες εντός της περιοχής ευθύνης, στις παρ. 10 και 11 του άρθρου 4 του Ν.4519/2018 ορίζεται ότι τα αιτήματα γνωμοδότησης υποβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές. Ωστόσο, υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις όπου πλέον δεν απαιτείται η υποβολή φακέλου από τον ενδιαφερόμενο στην αρμόδια αρχή για την αδειοδότηση μιας δραστηριότητας. Αυτό αφορά περιπτώσεις ηλεκτρονικής αδειοδότησης ή τη διαδικασία της γνωστοποίησης έναρξης δραστηριότητας, με αποτέλεσμα τα αιτήματα γνωμοδότησης να υποβάλλονται στον Φορέα Διαχείρισης άμεσα από τους ενδιαφερόμενους ή να υπάρχει μόνο απλή ενημέρωση όπως γίνεται στο πλαίσιο της γνωστοποίησης.

Επίσης, υπάρχουν περιπτώσεις έργων και δραστηριοτήτων τα οποία απαλλάσσονται από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης με βάση την κείμενη νομοθεσία, με αποτέλεσμα να μην αποστέλλονται από τις αρμόδιες αρχές στον Φορέα Διαχείρισης για έκδοση γνωμοδότησης (π.χ. χωροθέτηση φωτοβολταϊκών πάρκων).

Ως προς την άσκηση της αρμοδιότητας επόπτευσης, απόρροια της έλλειψης ελεγκτικών δυνατοτήτων στο προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης, είναι η αναποτελεσματικότητα και οι καθυστερήσεις στον άμεση εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας από τις αρμόδιες αρχές, καθώς μεσολαβεί ένα κρίσιμο χρονικό διάστημα από την καταγραφή της παράβασης, την ενημέρωση της αρμόδιας αρχής και την ανταπόκριση αυτής. Επίσης, παρατηρούνται συχνά επικαλύψεις μεταξύ των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών που δυσχεραίνει περαιτέρω την αντιμετώπιση των παραβάσεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Επιπλέον των προαναφερόμενων, δεν κατέστη εφικτή η συστηματική συνεργασία με τις Δασικές Υπηρεσίες για την υλοποίηση κοινών περιπολιών προκειμένου να είναι εφικτή η αξιοποίηση της ελεγκτικής και ανακριτικής αρμοδιότητας των Δασικών Υπαλλήλων στην άμεση αντιμετώπιση παραβιάσεων του νομικού πλαισίου που διέπει την προστατευόμενη περιοχή λόγω κάποιων γραφειοκρατικών ζητημάτων.